

AREGGEL

Ára 20 fillér

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TEREZ-KÖRUT 52. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előzetési ár (csak vidékre) egy negyed
évre 240 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen
4 dinár, 120 lira, 2 francia frank, 10 lot

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP DELUTÁNFOU
REGGELIG: JOZSEF 303-20, JOZSEF 310-14

XI. évfolyam

Budapest, 1932 április 25

17. szám

Eldöntetlenül végződtek a porosz választások: sem Hitler, sem a Braun-kormány nem kapott abszolút többséget

Hitlerék nyerték el a legtöbb mandátumot, 162-öt,
de csak a kommunistákkal együtt volna abszolút
többségük

Hivatalnok miniszterium váltja föl a szocialista rezsimet

Az európai dráma második felvonása a
porosz választásokkal véget ért, de a

a bonyodalom nem oldódott meg.

A feszültség nem enyhült, a nagy probléma
nem talált megoldást!

A porosz választásokon a két szemben-
álló nagy koalíció egyike sem nyerte el
az abszolút többséget.

sem a weimari pártok, sem Hitler és Hugen-
berg nem érvényesíthetik alkotmányos uton
akarataikat a porosz államban.

egyik pártnak sincs kétharmad többsége
az országgyűlésben, kétharmad többség
nélkül pedig új kormányt alakítani, a
hatalmat törvényes formában gyakorolni
nem lehet.

A mérleg nyelve a kommunisták és a kis
pártok kezében van. A kommunisták nélkül
nincs abszolút többség, nincs törvényes par-
lamentári kormány s így nem marad más
megoldás, mint az, amelyet a legutóbbi al-
kotmánymódosítás szerzői előre láttak,

a hivatalnok-, az ügyvivő miniszterium.

Az ügyvivő miniszterium élére komoly,
porosz hivatalnokok, talán katonák kerülnek.
A Reichswehr tábornokai, élükön Grönerrel,
ma nyugalmát, rendet és csendet akarnak
teremteni a birodalomban.

Rend és nyugalom nélkül Németország
alul maradna a most következő döntő
fontosságú nemzetközi tárgyalásokon,

s az a kis csoport, amely Németország sor-
sáért a felelősséget viseli, ezt a felelősséget
nem lesz hajlandó Hitlernek átengedni. De
a porosz választásokon ezeken a közvetlen
politikai következményeken túl is igen
messzeható tömeglélektani hatásait kell re-
mélünk.

A hagyományos tél után a józan munka, a
rideg számítások órája ütött.

Nem Németországban, nem viharos népgyü-
léseken, hanem zárt ajtó mögött, hosszú és
szívós diplomáciai tárgyalások során dől el
most Németország és vele együtt Európa
sorsa is. Minden engedmény, amelyet Né-
metország Genfben és Lausanneban elér,
minden enyhülés, amely az európai gazda-
sági válság nyomását csökkenti, minden
lépés, amely a német birodalmat a mult év
káosza és megrázkódtatásai pokoli köréből
kivezeti, csökkenti Hitler és Hugenberg esé-
lyeit és reményeit. Minden szellő, amely
jobb híreket hoz nyugat felől, ritkítja és föl-
oldja a mérges gázokat, amelyek sötét felhő-
ként terültek el a birodalom fölött. Es

nyugat felől néhány nap óta tényleg
frissebb szelek fújnak,

a higgadt értelem lassan legyőzi a gyűlölet
és félelem gonosz szellemét, Európa állam-
férfiai ma már tisztán látják az örvényt,
amelybe e szerencsétlen földrész minden
állama és minden népe ellenállhatatlanul
sodródik és az utolsó órában megkísérlik
e félelmetes lejtőn a megállást.

A porosz választások nem hoztak végleg-
es döntést, de nem borították föl Német-
ország belső helyzetét, nem ingatták meg
a birodalom törvényes rendjét

s bár még horus az ég, de talán ez a politikai
remi első halvány jele a lassu kibontakozás-
nak, amelytől valamennyiünk sorsa és jó-
véje függ.

Berlin, április 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
A porosz országgyűlési választás eredményé-
nek végső megállapításánál kiderült, hogy a

1/1 órai választási eredményt, amely 176 man-
dátumot ígért a nemzeti szocialistáknak, kor-
rigálni kell.

Az országgyűlésnek mindössze 422 kép-
viselőtagja lesz

és az új elosztás folytán a nemzeti szocialis-
ták, annak ellenére, hogy összesen 8.826.000
szavazatot kaptak, a töredékes elosztása foly-
tán csupán 162 mandátumhoz fognak jutni. A
megválasztott 422 képviselő mandátuma pár-
tok szerint a következőképpen oszlik meg:

Nemzeti szocialista	162
Szociáldemokrata	93
Centrum	67
Kommunista	57
Német nemzeti	31
Német néppárti	7
Allampárti	2
Keresztény-szocialista	2
Német-hannoveri	1

a weimari koalíció, szociáldemokraták, cen-
trum- és állampárt, összesen 162 mandátumot
nyertek.

harminchattal kevesebbet, mint amennyi-
vel eddig bírtak,

ezzel szemben 162 nemzeti szocialista és 31 nő-
nemzeti vonul be az új országgyűlésbe.
A két nagy koalíció között 12 mandátummal
foglalnak helyet a kis pártok és

57 kommunista dönti el, kinek lesz eseten-
ként abszolút többsége az országgyűlésben.

Miután a porosz kormány megbuktatásához
elegendő ugyan az egyszerű többség, de az új
miniszterelnök megválasztásához már minösi-
tett kétharmad többség szükséges. Előrelát-
ható, hogy

a kommunisták hozzájárulnak ugyan Otto
Braun megbuktatásához, de nem segítik
nyeregbe Hitleréket.

A Reggel kiküldött munkatársának jelentése a sorsdöntő vasárnapi német választásokról

Berlin, április 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap a német birodalom 43 millió választópolgára közül Poroszországban, Bajorországban, Württembergben, Hamburgban és Anhaltban 35 millió ember ismételte meg a két hét előtti szavazást.

Braun Ottó, Poroszország szociáldemokrata miniszter-elnöke

szágu doznának kis zászlókkal, akkor alig hinné az ember, hogy

a német demokrácia és a jobboldal erőmérkőzése folyik.

A vasárnapi választáson különös érdeklődést keltett a Kanonierstrasséi szavazóhelyiség, ahol valamivel 1/9 óra előtt

Hindenburg birodalmi elnök jelent meg,

Meißner államtitkár és komornyikja kíséretében, hogy szavazzon. A helyiséget külön rendőri őrzéssel és több magasrangú rendőrtiszt kirendelésével biztosították. A szavazóhelyiség

Sebesültek, halottak...

A birodalom különböző részeiből beérkező jelentések szerint a választási agitáció utolsó éjszakája

bővelkedett véres incidensekben.

A rajnai iparvidéken különösen sok összecsapkodás volt. Duisburg-Hamburgban a nemzeti szociálisták és a kommunisták összecsapása emberéletet is követelt áldozatul.

Egy nemzeti szociálista munkást több késes támadással megölték.

A nemzeti szociálisták egyik gyűlésén egy volt kommunista vezér is fölszólat, ami véredekésre vezetett.

Tizenegy embert részben súlyos sérülésekkel kórházba szállítottak.

az éjszaka lövöldözések során két nemzeti szociálista súlyosan megsebesült. Kassel környékén, Sooden-Allendorf faluban egy nemzeti szociálista vaktában belélt egy csoport fiatalemberbe, akiket politikai ellenfeleknek tartott. A lövések két súlyos sebesülést okoztak. Berlinben is volt a választási harcok a vasárnapi virradó éjszaka egy halottja. Az anhalti pályaudvar közelében kommunisták és nemzeti szociálisták között verekedés támadt, amelynek folyamán

egy nemzeti szociálistát agyonvertek.

Szombat estétől vasárnap délutánig Berlinben 350 letartóztatás történt. Maga a választás, a szélsőséges elemek kisebb összecsapásaitól eltekintve, mindenütt nyugodtan folyt le.

Vontatottan és rendben folyik a szavazás

Vasárnap a délutáni órákban a választásban való részvétel élenkább volt, mint délelőtt, mindazonáltal bizonyos fáradság mutatkozott. Egyes választási helyiségekben a záróórát a jogosultaknak alig 50%-a szavazott le. Hozzájárult az ellanyhuláshoz az is, hogy sokan nem tudták, hogy

a szavazást már délután 5 órakor lezárják.

Egészen vége 75-80%-ra lehet tenni a választásban való részvételt. Komoly incidensekre a délutáni órákban sem került sor. A

körül a kiváncsiak mellett a fényképészek és a hangosfilmfelvevő-berendezések egész táborát állomásoztatták. Az egyik filmhíradó a szavazóhelyiségekben magában is főtételt készített a birodalmi elnök szavazásáról. A másik, ugynevezett miniszteri szavazóhelyiségben, a Taubenstrassen vasárnap csupán Schaeffel birodalmi postáügyi miniszter szavazott, a harmadikban, a Französische-Strassen Loeb, a birodalmi gyűlés elnöke, Braun porosz miniszterelnök a délelőtti folyamán Zehlendorfbani lakása közelében adta le szavazatát.

Brüning

Brüning kancellár, aki genfi tárgyalásai miatt nem szavazhatott Berlinben, Achbergben adta le szavazatát, amely közel van a svájci határhoz. A kancellárhoz, amíg autójával nem területre ért, csatlakozott Gröner birodalmi belügyminiszter is, aki már szombaton érkezett Lindaubá. A két államférfi, akiket Bülow államtitkár kísért, miután elcsett tettek szavazási kötelezettségüknek, tovább utaztak a svájci határ felé, de Gröner még német területen le szállt. Brüning kancellár pedig a baseli országúton tért vissza Svájcba.

birodalom öt tartományában vasárnap lefolyt tartománygyűlési választások az este 6 óráig beérkezett jelentések szerint

mindenütt a legnagyobb rendben

mentek végbe. Az esti órákban beérkező első választási eredmények megerősítik azt a főtételt, hogy Poroszországban a két szélsőséges párt:

Éjjel 11 órakor Hitlernek 150, a szociálistáknak 86 mandátuma van

Éjjel 11 órára 20% millió szavazatot számláltak össze, amelyek a következőképpen oszlanak meg: Szociáldemokrata párt 4,305,000, német nemzeti párt 1,459,000, centrum 3,360,000, kommunisták 2,850,000, német néppárt 305,000, gazdasági párt 195,000, állampárt 200,000, keresztény-szociálista párt 210,000, nemzeti szociálista párt 7,504,000, landvolk párt 160,000. Miután minden mandátumhoz 50,000 szavazat szükséges,

Hitler,

a „náci”-k vezére

a többi mandátum pedig a következőképpen oszlik meg: német nemzeti párt 29, centrum 67, kommunisták 57, néppárt 6, gazdasági párt 3, állampárt 6, keresztény-szociálisták 5, landvolk párt 3. Ebből nyilvánvaló, hogy

a weimari koalíció eddig mindössze 159 képviselőt tudott behozni, viszont Hitlerék a német nemzeti párttal együtt 179 mandátumot szereztek.

Abszolút többségük eddig még sem Hitleréknek, sem a weimari koalíció pártjainak nincs.

Anhaltban egyről tizenötre ugrott föl a nemzeti szociálista mandátumok száma

Az anhalti tartománygyűlési választáson leadtak 219,000 szavazatot. Összesen 37 képviselőt választottak. A mandátumok megoszlása a következő: Szociáldemokrata 12 (eddig 15), állampárt 1 (2), kommunisták 3 (3), centrum 1 (0), német nemzetiek és acélszakosok együtt 2 (2),

a nemzeti szociálisták és a kommunisták együttvéve abszolút többségre tesznek szert,

amint ez már az elnökválasztás eredménye alapján nyilvánvaló volt. Az eddigi weimari koalíció semméségre sem kapja meg az abszolút többséget.

Az első eredmények

Az első hivatalos jelentést a poroszországi választásról

este 1/9 órakor

közlötte a Wolff-iroda. Észreint az összeszámlált szavazatok száma 3,776,500 és ebből kaptak a szociáldemokraták 827,100, a német nemzetiek 228,100, a centrum 333,800, a kommunisták 575,300, a német néppárt 71,100, a közjogi párt 690, a gazdasági párt 37,700, a Landvolk 9200, a nemzeti front (ifjú jobbpárt) 5200, a német állampárt 65,800, a nemzeti szociálisták 1,321,500, a keresztény-szociálisták 43,200, egyéb pártok 51,400 szavazatot.

Este 1/10 órakor

már 13,231,200 szavazatot számláltak össze, amelyeknek megoszlása a következő:

Szociáldemokraták 2,703,000, német nemzetiek 864,000, centrum 2,252,800, kommunisták 1,751,100, német néppárt 239,000, néppárt 31,100, gazdasági párt 126,100, Landvolk 57,700, nemzeti front (ifjú jobbpárt) 15,700, német állampárt 191,800, nemzeti szociálisták 4,687,300, keresztény-szociálisták 137,000, egyéb pártok 171,600.

Este 10 órakor

a poroszországi választások eredményéről a következő adatokat közli a Wolff-iroda:

Összeszámláltak 17,309,834 szavazatot. Ezek a következőképpen oszlottak meg: Szociáldemokraták 3,566,902, német nemzeti párt 1,174,406, centrum 2,757,738, kommunista párt 2,212,575, német néppárt 278,931, néppárt 33,064, gazdasági párt 157,511, Landvolk 140,879, nemzeti front 25,276, német állampárt 248,516, nemzeti szociálista párt 6,252,873, keresztény-szociálisták 192,662, egyéb pártok 268,598.

ház- és telektulajdonosok 1 (2), néppárt 2 (6), nemzeti szociálisták 15 (1), a gazdasági párt nem kapott mandátumot.

Hamburgban a szociálisták 3 mandátumot, Hitlerék nyolcat nyertek

A hamburgi tartománygyűlési választás végeredménye: szociáldemokrata 49 (eddig 46), német nemzeti 7 (9), centrum 2 (2), kommunista 26 (35), néppárt 5 (7), gazdasági párt 1 (2), állampárt 18 (14), nemzeti szociálisták 51 (43), keresztény-szociálisták 1 (2) mandátum.

A bajor választás eredménye

Bajorországban a választók sokkal nagyobb számban szavaztak le vasárnap, mint Poroszországban. Münchenben délután 3 óráig már

a választók 70%-a lezavazott.

Nyilatkozat!

Nem vagyok azonos!
Curt Bois

A bajor országgyűlési választások ideiglenes eredménye: Bajor néppárt 1.272.074, nemzeti szocialista párt 1.270.602, szociáldemokrata párt 604.908, kommunista párt 259.400, bajor parasz-

párt 253.260, német nemzeti párt 1.7963, néppárt és gazdasági párt 66.012, keresztény népszolgálat 42.109, szocialista munkáspárt 13.452 szavazat.

Württembergben sem az eddigi kormánykoalíció, sem a jobboldal nem kapott abszolút többséget

A württembergi tartománygyűlési választások végeredménye vasárnap este 10 órakor közismertté vált. A végeredmény első ideiglenes összeállítása szerint

a választóknak mintegy 70%-a

szavazott le: 1.245.000. A szavazatok megoszlása a következő: Nemzeti szocialista párt 928.000, centrum 254.000, szociáldemokrata 207.000, parasztszövetség 134.000, kommunista párt 117.000, demokrata párt 60.000, német nemzeti párt 53.000, keresztényszocialista párt 52.000, német néppárt 19.000 és népjogpárt 16.000 szavazat. A nemzeti szocialista párt az 1930 szeptember 14-i biralmi gyűlési választások eredményéhez képest

200.000 szavazattal többet kapott.

Az összes többi pártok nagy veszteségeket szenvedtek. A legjobban a demokratapárt szavazatainak száma esett vissza (75.000-rel). A szociáldemokraták 74.000, a keresztény-szociálisok 40.600, a centrum 27.000, a kommunisták 13.000 szavazatot veszítettek. Bár a mandátumok megoszlására nézve a mandátumelosztás komplikált kulcsa miatt még nem lehet föllátni pontos számszerű adatokat, nagyjában véve a következő megoszlás várható:

Már csak néhány mandátumon mulik: ki győzött Poroszországban

Éjjel 1/2 órakor:

a porosz választási eredmény a következő volt:

Szavazat	Mandátum
Szociáldemokrata	4.675.000 93
Német nemzeti	1.525.000 30
Centrum	3.374.000 67
Kommunista	2.820.000 56
Néppárt	331.000 6
Gazdasági párt	191.000 3
Allampárt	332.000 6

nemzeti szocialista párt 20 mandátum (eddig nem volt képviselő a württembergi tartománygyűlésben), centrum 16 (eddig 17), szociáldemokrata párt 12 (22), parasztszövetség 8 (16), kommunista párt 7 (6), demokratapárt 3 (8), német nemzeti párt 3 (5), keresztény-szocialista párt 1 (—), német néppárt 1 (7), népjogpárt 1 (—) mandátum.

A választás eredménye Württembergben az eddigi kormánykoalíció súlyos vereségét jelentti. A koalíció a német nemzeti pártból, a parasztszövetségből, a centrumból, a német néppártból és a demokrata pártból állott s abszolút többsége volt a tartománygyűlésben. A mostani választáson a koalíciós pártok az első számítások szerint

csak 31 mandátumot szereztek, úgy, hogy 5 mandátum hiányzik az abszolút többséghez.

Nem tudott abszolút többséget szerezni azonban a jobboldal sem, miután a nemzeti szocialisták és a német nemzeti párt összesen csak 23 mandátumhoz jutott. A megoldás valószínűleg az lesz, hogy egyelőre Württembergben ügyvivő kormány alakul az eddigi kormánykoalíció kibővítésével.

Hasznos tudni,

hogy **Schmidthauer**

természetes **Genérol**

keserűvíze gyorsan megszabadítja a romlott ételek káros következményeitől.

Utastás minden palackhoz mellékelvel

Kapható mindenütt!

Most kiderült, hogy azok a ládák is részvényekkel voltak tele,

amelyeket ilymódon sikerült titokban külföldre csempészni. Minden nagyobb pénzügyi központban Kreugernek

két titkos ügynöke volt, akiknek sejtelmük sem volt egymás létezéséről.

Néhányat közülök még most sem tudtak ki-nyomozni.

Sikkasztás és okirathamisítás gyanúja miatt letartóztatottak vitéz Lajtafalvy századost Sátoraljaújhelyen

Sátoraljaújhely, április 24.

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton Miskolcra szállították vitéz Lajtafalvy Lajos századost, aki a zempléni megyei vitézi széknel teljesített szolgálatot. Hivatási sikkasztással és okirathamisítással gyanúsították. Sátoraljaújhelyen vasárnap este az a hír terjedt el, hogy a százados abban a percben, amint a tiszt járőr kíséretében megérkezett a miskolci vegyesdandárparancsnokság fogházába, öngyilkosságot kísérelt meg. Lajtafalvy, aki rokkant és szépen dekorált fiatal tiszt, előbb Szerencsen teljesített szolgálatot.

Borah szenátor egyik barátja méltányos új tervet készített a nemzetközi tartozások rendezésére

Washington, április 24.

(A Reggel tudósítójától.) Politikai és pénzügyi körökben nagy föltűnést keltett Lewinson szenátor nagyszabású tervezte a háborús adósságok rendezéséről. A szenátor

Borah legszűkebb baráti köréhez tartozik.

A Lewinson-terv alapgondolata, hogy a fizetésképtelenné vált adóssal a hitelezőknek szolidárisan kell eljárniuk. A terv nem tesz különbséget az adósságok között és kimondja, hogy magánadósság nincs, hanem valamennyi nemzetközi tartozás állami adósság. Németország fizessen 14 éven keresztül évi 150 millió dollárt, tehát összesen 2 milliárd 100 millió dollárt. Ezen fizetés ellenében töröljék a Young- és Daves-terv alapján teljesítendő fizetéseket és pedig tekintet nélkül arra, hogy az adós államok kötelezettsége közvetlenül az Egyesült Államokkal szemben áll-e fenn. A Németország által évente fizetendő 150 millióból Amerika 100 milliót és a szövetségi hatalmak 50 millió dollárt kapnak. Konverzió után egységesítik a kamatszolgáltatást és

valamennyi német külföldi adósság kamatozási tétele a terv szerint 1 1/2% lenne.

A kamatozáscsökkentés által évi 145 millió dollárt takarítana meg Németország.

Orosz-japán háború?

„Nagyhorderejű döntésekről” bezzél a japán hadügyminiszter

Páris, április 24.

(A Reggel tudósítójától.) Sadao Araki japán hadügyminiszter a „Petit Parisien” külön tudósítója előtt kijelentette, hogy Eszakkmandsuriában a helyzet igen bizonytalan és komoly. „Könnyen lehetséges” — mondotta —, hogy a közel jövőben kénytelenek leszünk nagyhorderejű döntéseket hozni s sem a Népszövetség, sem Moszkva nem téríthet el bennünket utunkról.

Bécsben a szociáldemokraták kétharmad többséget kaptak vasárnap a községi választáson

Bécs, április 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap Bécsben, Stájerországban és Karintiában — Grác és Klagenfurt kivételével — községi választások voltak és ezzel egyidejűen Bécsben, Alsóausztriában és Salzburchban tartománygyűlési képviselőket is választottak. Általában esőben és nyugodtan folyt a szavazás. Csak a Grác melletti Sankt-poerben került

véres összefutásra

sor a szabadságszövetség tagjai és a nemzeti szocialisták egy csapata között, amelynek során

négyen súlyosan, heten könnyebben megsérültek.

Bécsben körülbelül a választóknak 80%-a járult az urnák elé. Eddig a bécsi városházának 120 képviselője volt és ezek közül 78 szociáldemokrata, 40 keresztény-szocialista és 2 nagynémet. Az új törvény rendelkezése szerint most

csak 100 képviselőt választottak.

Éjjel meglehetősen lassan folyik a bécsi választás eredményének összeszámolása és ebből a hozzávetőleges becslések szerint az eredmény bontakozik ki, hogy a szocialisták vesztesége 15, a keresztény-szocialisták vesztesége 5%.

Ejféle állapították meg a bécsi községtanács választások végleges eredményét:

a szociáldemokraták — — — 66 mandátumot a keresztényszocialisták — — — 19 mandátumot a nemzeti szocialisták — — — 15 mandátumot kaptak.

Ejzaka 11 órakor állapították meg az alsóausztriai tartománygyűlési választás végleges eredményét, amely a következő: Az 56 mandátum közül

a keresztényszocialistákra 28, a szociáldemokratákra 20 és a nemzeti szocialistákra 8 mandátum jut.

Az utolsó választáson, amikor 60 mandátumot

töltöttek be, a keresztényszocialistáknak 33, a szociáldemokratáknak 21, a nagynémeteknek 5 mandátumuk volt és a Landbund egy mandátumot kapott.

Salzburchban a tartománygyűlési választások eredménye a következő mandátumelosztást hozta:

keresztény-szocialisták 12 (eddig 13), szociáldemokraták 8 (9), nemzeti szocialisták 6 (1), nagynémet 0 (2), gazdaságszövetség 0 (1).

A választás eddigi eredményei Stájerországban és Karintiában is, épp úgy, mint a bécsi és az alsóausztriai tartománygyűlési választáson, azt mutatják, hogy

a szociáldemokraták és a keresztényszocialisták körülbelül egyforma szavazatot kaptak,

a nemzeti szocialistákra leadott szavazatok száma erősen növekedett, viszont a nagynémetek és a Landbund szavazóinak száma csökkent.

Kreuger kórházkocsikban 80 láda részvényt csempészett külföldre

London, április 24.

(A Reggel tudósítójától.) A Kreuger-vizsgálat során vasárnap szenzációs adatok kerültek nyilvánosságra Kreuger titkos részvénymanipulációjáról. A gyufakirály 1929-ben

80 hatalmas ládát szállítottott kórházkocsikban Stokholmból Amsterdamba, Bernbe és Bazelbe.

Nyáron is akar

szórakozni, tehát nyáron is kell rádió. Próbálja meg a 7050-es Orion rádióval

„Magyarország azért kapott kölcsönt, mert csatlakozott középeurópai békepolitikánkhoz!” — mondja Flandin pénzügyminiszter

Páris, április 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Flandin pénzügyminiszter vasárnap Bordeauxban választói beszédét mondott, amelyben foglalkozott azokkal a baloldali lapmáadásokkal, hogy a francia kormány Jugoszláviának és Magyarországnak fegyverkezési célokra kölcsönt nyújtott volna. A moskói birodalmába tartozik ez az állítás — mondotta Flandin —

Magyarországon a francia pénzt nem fordították fegyver- és municiógyártásra

s az sem igaz, hogy ebből a kölcsönből szándékoztak egy magyar bankot, amely üzleti kapcsolatokot tartott fenn francia intézetekkel. Briand külügyminiszter személyesen irányította azt a vizsgálatot, amelyet a kamara pénzügyi és külügyi bizottsága javasolt és amelynek megállapítása az volt, hogy mindezek az állítások agyremek.

Magyarország azért kapott kölcsönt, mert akkoriban csatlakozott középeurópai békepolitikánkhoz.

Szabadságjogokat a nemzetnek és kenyeret az ügyvédi kamara vasárnapi viharos közgyűlésén

(A Reggel tudósítójától.) Ügyvédekkel tulszűrt teremben nyitotta meg vasárnap délután a kamara közgyűlését Papp József elnök. Beszède elején fölolvasta Baracs Marcel levelet, amelyben megköszöni az ügyvédi kamara betegsége alatt tanúsított szeretetét.

— Az ügyvédség rendje és fegyelme — mondotta az elnök — a mai időkben sem lazult meg. Más osztályok is nyomorognak és szenvednek s a szenvedélyek néhol faji és vallási türelmetlenségben robbannak ki. Mi higgadtságunkkal és fegyelmünkkel ismét bizonyosságát adtuk az ügyvédi kar emelkedett szemlének, nagyraváratlanságának és hazafiságának.

A 33-as bizottság által tárgyalt rendeletek gyakran meglepetésszerűen, a szakörök előzetes meghallgatása és kellő előkészítés nélkül jelennek meg.

Az adókat túlzóan védő intézkedések megakasztják a hiteléletet és a szolvens hitelezőket inszolvensökké tessék.

Az elnök végül bejelentette, hogy az igazságügyminiszter megbízta Dési Gézátt azzal, hogy a kar sérelmeit gyűjtse össze és orvoslásukra tegyen javaslatot. Taps fogadta Blauner Mórt, a kamara főtitkárát.

— Nagy erőlködés, kevés eredmény jellemzi az elmúlt évet! — mondotta. —

S. O. S.-jeleket küldünk, de segítséget főleg igéretnek alakjában kapunk.

Ne csak azt valósítsák meg a legnagyobb gyorsasággal, ami az ügyvédségre hátrányos, hanem azt is, ami javunkra szolgál. Kényelmes és felelőtlen dolog ma mindent Tritanovna és a gazdasági világválságra hárítani. A parlamentben néhány héten belül benyújtják a középfoku közigazgatási bíróságról szóló javaslatot. Reméljük, hogy

a bírói ítélkezés és az ügyvédi jogsegély a közigazgatás terén is ki fogja irtani a kijáráskor szegényekes rendszerét.

A főtitkári beszédet követő vitában Fürst Mátyás után Schueliger Béla szólott élénk tetszés mellett.

— A kamara jelentésében — nyomdomb — nincs kellően kidomborítva a szabadságjogok, a sajtószabadság és az esküdtbíráskodás követelése, nem kapja meg méltó bírálatát a bürokrácia sem.

Ami rossz van ebben az országban, abban orozslánrésze van a bürokrácia szellemének.

A kormányzat és a bürokrácia sohasem szerette a független ügyvédséget. Amikor egy-egy hivatalba lépünk, úgy érezzük, hogy szembenáll velünk a bürokrácia sorozatos túlhatalma. Mi nem vagyunk és a mi ügyfeleink sem másodrendű állampolgárok, mi elsőrendű polgárok vagyunk, mert mi tartjuk el az államot és a bürokráciát.

Szeretném, ha a kamara gerincesebb volna és önértesebb hangot használna. Most fölterjesztéseinkre válasz sem érkezik és ha nem mutatunk erőt,

az elnöki ceruza a bíróságon a jövőben is a bíróvádi pörrendtartás szurrogátuma marad.

Groák László után Király Aladár beszélt.

Győri-ut 24 és Csörsz-utca sarkán levő bérpalotában

négyszobás, kéterkélyes, hallos, kitünően berendezhető saroklakás

gyönyörű kilátással a budai hegyekre olcsón kiadó. Ugyanott egy háromszobás hallos és kétszobás udvari lakás. 27-es villamos és 4-es autobusz megálló.

HARKÁNY GYÓGYFÜRDŐ

69° C FORRÓ
KÉNES — ISZAPOS — RADIOAKTIV
RHEUMA, CSUZ, KÖSZVÉNY,
ISCHIAS ellen

Intezurbán telefon HARKÁNY 9. szám

Szállodai szoba, teljes ellátás (3-szori étkezés) I. oszt. kádfürdővel együtt:

elő- és utóidényben naponta P 7.-
főidényben (4-szeri étkezés) . . P 10.-
Kérjen szonnal díjmentes, részletes prospektust!

A kamara szerencsén jogot a magyarságnak és kenyeret az ügyvédi kamara!

Most azos jelenetek következtek. Győry Ákos élesen támadó beszédét a közgyűlés nem akarta meghallgatni és az elnök alig bírta helyreállítani a nyugalmat. Dániel Miklós arról szólt, hogy az „adósok országos védegyelete” mögött ügyvédi íróasztal ül és aki emellett ül, havi 3 pengőért dolgozik. Beszédében letelezte azokat az ügyvédeket, akik bojtányos kliensfogdosással szerencsét ügyeket maguknak és kérte ellenük a fegyelmet eljárás megindítását. Molnár Márton azt indítványozta, hogy aki bármilyen közjövédelmet élvez, ügyvédi gyakorlatot ne folytathasson. Brózik Bódog érvényesülést követelt a hatalmság számára, majd Molnár Kálmán tartott támadó beszédet, amelynek során ismét viharos jelenetek játszódtak le. Végül a kamara nagy többséggel általánosságban elfogadta a választmány jelentését és az elnök a közgyűlés folytatását hétfőn délutánra halasztotta.

— Szükségrendeletekre — mondotta — semmi szükség sem volt. A kamara vezetősége instanciákkal próbál segíteni, de ez nem elég; más hangra és taktikára van szükség, mert a szavunk így a pusztába kiált. A rendszer elkobozta a szabadságjogokat;

ha a sajtó hátraan megszólal, lapbetiltás a válasz,

az egyesületi és gyűlékezési jogot is elikkasztják azoktól, akik sem a kormányának kellemes utakon járnak. A közszabadságok adják meg a magyarság számára az élet legeset, mert

Európa közepén nem élhet középkori fölfogásból sorvadó nemzet.

A hét hőse: Zsilinszky Endre!

A Ház pénteki ülésén, déltájt, Zsilinszky Endre képviselőt szólította föl beszédének elmondására az elnök. A balközép utolsóelőtti padsorában már föl is pattant Zsilinszky, köré gyűltek az agrárellenkező képviselők, a kormánypart széles völgyében is elhalkult a kaszinózás, ennek az őszhaju, tüzetektintetű, katonásmodoru képviselőnek még ebben a fásult teremben is publikuma van. Zsilinszky Endre előadásmodója egvedülálló. Nincs egyetlen gondolata, amely ötletszerű volna, a helyzet vagy a léggör sugálna; ő minden kérdéshez a benne hussá és vérré váltott nemzeti radikális program keretei között szól. A parlament szereplés számára nem politikai becsüvés, egyéni hiúság kiélése, vagy éppen bravuros játék: Zsilinszky Endrét már rég nem szenvedély, gyűlölet, közszereplés izgalma hajtja a fórumra. Ez a képviselő eszményeinek sziklatömbjeivel birkózik. Van benne valami hősi puritanizmus, lenyűgöző hit, a nyelvújítók, az apostolok, a reformerek örök izzása. Katonásan áll a helyén a Házban, mint egy rohamesapart kapitánya a lövészárk pár-

kányán. Néhány sugárzóan férfias mondata után feloldalt dőlt, piros arca sápad és lassan lehanyatlak a szőnyegre. Ugy feküdt ott pillanatokig vitéz Bajcsi Zsilinszky Endre behunyt szemmel, dacosan összeszorított szájjal, a két keze ökölbeszorítva, mint lidércnyomásos álmaink hősei a magyar huszárok a limanovai tarlón. Félóra mulva elfogadta helyét az üléssteremben. A muló rosszullétet hatalmas fizikuma bizonyára gyorsan leberja. De sokakban tovább sajgott, mint egy nyílalás a szívbén, ennek a megrondító jelenetnek szimbolikus értelme. Ma látó szemmel látni, remény nélkül küzdeni, az ellenzék sorában is gyakran elszigetelten helytállni, testet-leket őröl választási harcokat végigszenvetni, utazni, törődni, együttérezni a kinszenvőkkel, a nyomorúság hőmpölygő tengerének gátakat emelni, szervezni, agitálni, tanulni, tételődni, soha nem pihenni, mindig en garde, napi-gondok közepette vergődni, független lapot kiadni, meg nem alkuvó publicisztikai munkásságot folytatni, ezt az állandó belső égett vasidegekkel és acélakarattal viselni... ebben a pokolban még a platinatűt is el kell, hogy olvadjon... Mégis szabad-e földni a posztot, amíg lélekzetnyi erőnk van? Igazi katona, amilyen Zsilinszky Endre, bekötözi friss sebtét és már kuszik vissza a rajvonalba...

Örökké semmi sem tart!

- Rádiókészüléke a rádiócsőben levő finom emittáló rétegtől kapja az életet: ez alakul át elektron-emisszió formájában erőteljes és hanggá.
- A rádiócső élető szive is kifárad egyszer, halkabban és halkabban szól a rádió.
- Ma jó vételt akar még most — tavasszal — a gyöngűtő hullámok idején is:

cserélje ki régi rádiócsőveit!

UJ, MODERN
TUNGSRAM BARIUMCSÖVEKRE

Kérjen ismertetőt kereskedőjétől vagy a gyártótól

EGYESÜLT IZZÓLÁMPA ÉS VILLAMOSÁGI R.T., UJPEST 4.

Herriot vasárnap a békeszerződések revíziója mellett foglalt állást

Páris, április 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Francia politika körében bizonyosra veszik, hogy a választások lezárása után Herriot lesz a miniszterelnök. Csak az a kérdés, hogy Herriot milyen pártokra fog támaszkodni és kikből akarja összeállítani az új kormányt. Lausanne-nak, a „Matin” főszerkesztőjének arra a kérdésére, hogy hajlandó-e együttműködni a szocialistákkal, Herriot így válaszolt: „Nem, egyáltalán nem! A szocialistáktól nem kérek támogatást. Ilyet az ember csak egyszer csinál életében, másodszor azonban már óvakodik tőle.”

A „Volonté” szerkesztője előtt nyilatkozva, Herriot a békeszerződés revíziójáról nyilatkozott:

— Nem állítom, hogy a szerződések örök-érvényűek — mondta —, nem állítom, hogy számúzni kell minden fejlődést azért az örömiért vagy előítéletért, hogy megmaradjunk egy szerződés keretei között.

Elleukozólag, a nemzetközi jognak el kell jutnia odáig, hogy ugyanolyan rugalmas legyen,

mint a magánjog. A szerződéseket nem lehet egyoldalúan szétvétni, mert különben a nemzetközi kapcsolatokat megfosztják minden alapzatuktól és megölik a bizalmat. De

a szerződéseket módosítani lehet. Egyáltalán nem vagyok ennek ellensége.

Egyébként a békeszerződések szerzes részét alkotó mépszövetségi egyezségokmány tudvaívően a 19. cikkben megengedi a szerződések revíziójának lehetőségét. Azt vetik ellen, hogy ennek a cikknek alkalmazása csupán egyhangú tanácshatározat esetén lehetséges, ami a gyakorlatban minden revíziót lehetetlenné tesz. Erre azt válaszolom, hogy elsősorban az egyezségokmányban ezen a cikkén kell a revíziót elkezdeni. Ennek semmi sem állja útját. A háborúelötti szövetségek kora lejárt. Vissza kell térni az európai szövetség gondolatához, mert ennek érvényesülése nélkül egyetlen nagy nemzetközi problémát sem tudnak ténylegesen megoldani.

A dunai kérdést csak európai szövetség keretében lehet eredményesen rendezni.

Csák Károly képviselő vasárnap hajnalban meghalt Balatonfüreden

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapra virradó éjjel 2 órakor a balatonfüredi sanatóriumában

62 éves korában meghalt dr. Csák Károly, az alsólendvai választókerületnek két cikluson keresztül országgyűlési képviselője.

Csák Károly megválasztása előtt Zala vármegye tiszti főügyésze volt. A képviselőházban pártkülönbség nélkül nagyrabecsülték. Csák Károlyt, aki kiváló közigazgatási jogász, európai műveltségű férfi, a kormánypártnak egyik legjobb szószóka és a jobboldalnak az ellenzék körében is talán legrokonszevebb egyénisége volt.

Csák munkaerőjét évek óta szervi szivbaj örölte föl.

A múlt parlamenti ciklusban kifejtett hatalmas munka, főleg a közigazgatási reform és a kartelljavaslat körül, különösen megízelt az egészséget. A kartelljavaslat előadói beszéde, amelyet az egész Ház egyhangú tetszéssel fogadott, politikai hatályuda volt. Néhány héttel a parlament fölcsalátása előtt egy kisebb javaslat részletes tárgyalásánál is szó-lásra jelentkezett, de beszéde közben rosszul lett, úgy, hogy barátai kísérték lakására. A legutóbbi választáson

elkeseredett, izgalmas küzdelem után választották meg újra kis szavazattöbbséggel dr. Némethy Vilmos független kisgazdapárti jelölttel szemben.

A múlt ősszel még néhányszor bement a képviselőházba, de mindenkinek féltött, mennyire lesoványodott és milyen rossz szímben van. December elején volt utoljára a képviselőházban. Akkor is elszédült.

625 szőlőmunkás följelentésére tartóztatták le Opler Edgárt, aki három éve tartozik nekik 70.000 pengő munkabérükkel

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton elegáns megjelenésű, 40 év körüli úriembert szállítottak a főkapitányságról az ügyészség Markó-utcai fogházába. Opler Edgár osztrák állampolgár volt a fogház új vendége, a textilszakma európai híré tekintélye, a kecskeméti és erdőbényei nagy Kláber-szőlőgazdaság tulajdonosa. A vád: család büntetle. A följelentő Ulán Ferenc, Szabó Pál kecskeméti ügyvéd megbízásából, aki

625 szőlőmunkásalád nevében emelt panaszt a sokszoros milliomos ellen, mert csaknem háromszázad munkabérükkel adósok maradt

Olcsón üdülhet és gyógyulhat a Hűvösvölgyi Park-Szanatóriumában

Telefon: 616-92. Klinikai ellátás 7 pengőföld. (Bazedov, érelmeszesítés, enkorhaj, csusshurut, hízókúra)

— Talán utódjára vagyok itt, lehet, hogy sohasem látlak többé benneteket... — ezzel bucsuzott barátaitól úgy a jobb-, mint a baloldali folyosón.

Hazaütözött Zalaegerszegre és azóta nem is jött föl Budapestre. Tovább vezette Zalaegerszegen ügyvéd irodáját, fáradhatatlanul dolgozott és fájdalom betegségét igyekezett eltitkolni környezetétől. Némethy Vilmos hívei petícióval támadták meg Csák mandátumát. A petíció ügyében tíz nappal ezelőtt kezdte meg a kihallgatásokat Walkó Miklós, a szombathelyi törvényeszk tanácselnöke, a közigazgatási bíróság kiküldöttje. E hó 18-án Csák Károlyt is kihallgatta a lakásán. Másnap Csák Zalaegerszegről Balatonfüredre utazott, hogy a sanatóriumában szivbaját kurálja, de betegség már annyira előrehaladt, hogy orvosai sem tudták biztatni a családját. Szombaton délután erős szívtápot kapott. Amikor magához térítették, azt mondta:

— Most jön a vég... Bátran szembenézek vele, mert megbarátkoztam az elmulással.

Este közgyűzöt hívatott és végrendelkezett. Az utolsó percig eszméleténél volt. Holttétét vasárnap Zalaegerszegrre szállították és ott temetik el. Halálát özvegény kívül három gyermeke és előkelő, kiterjedt rokonság gyászolja. Csák Károly, mint Zala vármegye törvényhatósági bizottságának és közigazgatási bizottságának tagja, vezetőserepet játszott a vármegye közéletében és is társadalmi téren szintén általános népszerűségnek és közbecsülésnek örvendett. A parlamentre vasárnap délelőtt kiűzték a gyászszobát. Csák Károly temetésén nagy kiűdöttséggel vesz részt az egységes párt és a pártönkivüli képviselők közül is számosan kísérik el utolsó útjára.

és, a följelentés szerint, elvonta a végrehajtás útján található vagyonföldet: a szőlőbirtokok leszáretelt termését. Opler letartóztatása előtt néhány nappal mint vádlott jelen meg Wamoscher Endre járásbíró előtt egy rágalmazási pörben. A tárgyalás végén idegen ur lépett oda a távozni készülő Oplerhez,

mint államrendőrségi defektív mutatkozott be,

és kérte a gyárost, hogy járdjon föl az első emeletre, vités Boronkay István ügyészségi alelnökhöz. Itt Boronkay közölte vele, hogy

följelentés érkezett ellene a munkásai részéről,

akiknek bérrrel tartozik. Az ügyészségi alelnök fölcsalítására aztán Opler átment a főkapitányságra, ahol Papp Géza kapitány hallgatta ki a keső esti órákig. Másnap, pénteken reggel újra beidéztek és csaknem megszakítás nélkül késő estig hallgatták ki. Pénteken este a rendőrkapitány

Nyílt levél

Legalább negyedmillió pengő értékű szörme és szőnyeg molyosodik meg évente

Ezt a nagy vagyoneszteséget csak egy módon lehet megmeníteni: szakavatott kezeléssel. Különösen vonatkozik ez a szörmére, mert évről-évre szaporodnak a megmolyosodott szörmek.

Megnyitottam Budapest egyik legnagyobb szörme- és szőnyeg-megóvját

A megóvái jegyre pénzkölcsönt is lehet fölvenni!

Szörmecégem a női ruhaosztályon kívül technikailag legjobban berendezett nagy befogadóképességű külön megóvóosztályt létesített Régiósta-utca 12. szám alatt, fél-emeleti főbejárattal, tehát ugyanabban a házban, amelyben Váci-utcai üzlethelyiségeim vannak.

Egyik legnagyobb biztosítóintézetnél oly megállapodást létesítettem, amely szerint tűz és betörés esetén teljes számszázalékos értékenként biztosít feleimnek. Továbbra is gondoskodtam arról, hogy mindazon felek, akik a szörme és szőnyegek nyaralattatása mellett maguk is egy kis nyaralásra vágnak, vagy női ruhaosztályon tavaszi köpenyt, kosztimöt vagy ruhát óhajtanának vásárolni, de az összeg momentum nem áll rendelkezésükre, a megóvái jegyre a megóvándó tárgyak értéke szerint megfelelő pénzkölcsönhöz jussanak évi 9½%, tehát egész olesó kamat mellett. Azért a csekély megóvái díjért, amit a Szücsök Egyesülete megállapított, nyujtom tehát a következőket: a megóvándó tárgyakat elhozatom, szakszertien kezelem, kisebb feseleket, javításokat, amihet anyagot hozzáadni nem kell, díjtalanul végzek el és ha szükség van rá, a megóvái jegyre pénzt is kap kölcsön s végül a megóvott tárgyakat fölfrissítve, rendben hazaszállítom.

Tisztelettel

Breifeld nézős.

Váci-utca 14. Tel. SS7-27.

kihirdette Opler előtt az előzetes letartóztatásról szóló végzést.

azzal az indokolással, hogy külföldi állampolgár és szökésétől lehet tartani. A följelentés szerint

Opler 70.000 pengővel adósuk három év óta a szegény szőlőmunkásoknak.

1929 nyarán — amikor adósuk maradt — 250.000 pengő „földhittel” is vett igénybe, majd kénszerűgyűszéget kért. Amikor utóbb, két év múlva esőbe került, állítólag belekényserítette a esőváltasimányt, hogy haszonbérbe adja a birtokot Berger Richárdnak, akiről a följelentő munkások azt állítják, hogy

Opler van a háta mögött.

A munkások tehát följelentették Oplert, mert — szerintük — megkárosította őket. Mialatt Oplert szombaton átkísérték az ügyészségre, megjelent a főkapitányságon több hitelező és kérte Opler szabadlábrahelyezését, mert ez a hitelezők érdeke. Sasvári József ügyvéd pedig az ügyészség elnökénél, Baróthy Pálnál járt és bejelentette, hogy egy osztrák pénzcsopört hetekkel ezelőtt

ajánlatot tett a Kláber-esődtömeg szanálására

és a eső megszüntetésére. A megegyezés a szanálás kérdésében szerinte már készsözben állt, amikor Oplert letartóztatták. Egyébként ma, hétfőn reggel, vezeteti először maga elő Opler Edgárt Enyedy Róbert vizsgálóbíró, hogy megkezdje kihallgatását.

MITTERDORFER

Kigyó-utca 4

LIKVIDÁL!

Kiváló minőségű férfidivatáru meglepő olcsó árakon kerülnek kiárusításra

Franciaország a június 16-iki lausannei konferencián beleegyezik a Hoover-moratórium kétéves meghosszabbításába

Genf, április 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A „Journal de Geneve” fültűnést keltő cikket közöl, amely szerint a nemzetközi tárgyalások a jóvátételi kérdésben szenzációs eredménnyel jártak. Tardieu úr értesére adta Stimson amerikai államtitkárnak, hogy

Franciaország a lausannei jóvátételi konferencián hozzájárul a Németországnak nyújtott Hoover-moratórium kétéves meghosszabbításához,

mert ezáltal Franciaország számára is lehetővé válik, hogy további kétéves moratóriumot élvezhessen Amerikával szemben. A „Journal de Geneve” ezután azt írja, hogy Brüning kancellár is érdekes tervezetet terjesztett elő, amely azt javasolja, vizsgálják meg alaposan a világgazdasági válság okait és azokat az eszközöket, amelyekkel enyhíteni lehetne a válságot és

lássanak hozzá a dunai kérdés végleges rendezéséhez.

Genfben bizonyosra veszik, hogy hamarosan megtörténik, június 16-ára, a lausannei konferenciára összehívása. Arról még nem döntöttek, hogy meghívják a kisebb hitelező és adós államokat, amelyek közé Magyarország is tartozik.

„Dunai konferencia” is lesz Lausanneban.

Páris, április 24.

(A Reggel tudósítójától.) A „Paris Midi” genfi tudósítójának értesülése szerint a lausannei értekezlettel egyidejűleg a dunai államok bevonásával külön dunai értekezlet tartanak. Előzőekben az öt dunai állam a négy nagyhatalom fölkérésére részletes statisztikai anyagot terjeszt elő a pénzügyi és tarifális kérdésekről.

Kis pesti notesz

1.

Próbakocsin hívják a tavasz alkalmából újabb üzembe helyezett autót, anélkül, hogy a „Próbakocsi” tábla rajtuk fűgyene. Magyarra: a tulajdonosok megpróbálják üzemben tartani őket...

2.

Ma reggel érkezik Budapestre Elynor Gunn, a világhíres angol írónő, hogy résztvegyen az angol követ neijének, Lady Chiltonnek, a kormányzó tiszteletére adandó, holnap esti éjszakai koncertjére. Ugy volt, hogy már a vasárnap éjszakai Orientel megérkezik, de — amint egy budapesti barátjának írt — intézett táviratában jelzi — lekészte a vonat...

3.

„Örök szomjások” a címe annak a novelláskötetnek, amelynek szerzője egy mosolygószerű és mosolygószerű — bankigazgató: dr. Dános Árpád. A betű áhítatos tisztelete, az éjszakai esőben önmagát hallgató lélek szelid suttogása, de egy kutató és élesen látó szem nyílt és tiszta tekintete is sugárzik ezekből az írásokból, amelyeknek témája az arany, a szerelem, a nő. — egy szóval az élet, amely, úgy látszik, a bankigazgatói büro szürke ablakán is beforradok a számok irraszára, ha megéri, hogy a pénz aktái fölé érző és dobogó szív hajol... Szentimentálisan esőndes, őszinte, komoly és tiszteletreméltó könyv az „Örök szomjások”, amelynek oldalain — az érzések és hangulatok lírai pázsiáján — a Szépívmes Céhnek egy szívesen látott új tagja jelentkezik...

4.

Dr. Hetényi Imre főkapitányhelyettes, a rendőrség politikai osztályának vezetője megkapta a kormányzótól a második osztályú magyar érdemkeresztet a csillagot. Egy kitüntetés, amelynek a polgár úr. Nem látta soha Hetényi Imrét, nem tudja, hogy néz ki, de annyit tud róla, hogy ma itt fog fülön felforgatókat, holnap ott csip nyakon egy társaságot, amely „az áltami és társadalmi rend ellen szövetkezett” — egy szóval, hogy ő az, aki a társadalom rendje és nyugalma, az éjszakai és a nappalaink biztonsága fölött legközelebből őrködik. A csillagot Hetényi most Biatorbágyért kapta. Egész Európa, de az egész világ szívdobogó lelkesedéssel tapsolt a magyar rendőrségnek ahhoz

a bravurjához, amellyel a hónapokig hiába hajszolt viaduktörőbentőt ugyszólván néhány nap alatt letelepte s bőrtömbre juttatta. Ez kétségkívül Hetényinek s kiváló és tehetséges munkatársainak: elsősorban Schweinitzer rendőrtanácsosnak, Zdeborszky, Hain, Hivessy, viléz dr. Antal detektív-felügyelőnek és Lábódi detektívnek az érdeme. Dr. Schweinitzer és Zdeborszky főfelügyelő második szori signum laudist kaptak, ugyancsak signum laudist kapott Lábódi Gyula detektív, míg Hain, Antal és Hivessy főfelügyelő a detektív-felügyelői címet kaptak... Őszinte szívvel gratulálunk mindannyiuknak.

5.

Keszthelyről írják a Notesznek: A Balaton partjáról minden reggel óriási tömeg bámulja azt a nyolc-tíz elszánt sportsmant, akik az ideai fürdőszonon első fekszik. Ezek az urak a korareggeli órákban lubickolnak a Balatonnak egyelőre még tulságosan is hűs habjaiban. A türelmetlen fürdőzők egytől-egytől bicserdíták...

6.

A Vigszínház elfogadta Lengyel József színésznek, Lengyel Menyhért öccsének 3 fővonásos darabját, amelyet Rákosi Viktornak egyik regényéből írt. — Még nem fogadták el, de igen biztatóan nyilatkoznak arról a másik színdarabról, amelynek szerzője Cziráky Józsefné grófné, született Andrássy Ilona grófné. Az előbbi darab címe „Emmy”, az utóbbi „Mérleg-utca 6”. Az előbbi témája szonon a regényével, az utóbbi ugynevezett — nyomortémát dolgoz föl...

7.

Franciák játszottak vasárnap a szigeti „center-court”-on. Tout Budapest ott volt, pedig 4 pengő volt a belépődíj per koponya. Nem sok ez egy kicsit! De. Nagyon sok.

8.

Az egyetlen Newyorkon kívül az összes nyári helyiségek, cukrászdák, vendéglők, stb. egyuttal dependanszai lesznek valamelyik téli bridge-szalonnak is. Kicsit tulteng már ez a bridge-örület...

9.

Mindenki ismeri azt a kitűnően táncoló, jómodoru és remekül öltözködő flatalembert, akit a pesti társaság csak a Napkirálynak, illetve XIV. Lajosnak hív, — miután ő az a kellemes és szimpatikus valaki, akit — ha valaki egy vacsorát hírtelen lemond s az asztalnál tizenhároman maradnának — meghívnak tizenegyediknek. Találkozik vele valaki a Váci-utcában s válaszol: „Szerbusz, tizenegyedik Lajos!” „Csak negyedik, komám, negyedik” — felelte a kitűnő flatalembert. „Tudod, delronzálltak” — tette hozzá magyarázóan — „hí hi ma, barátom, tizenegy vendéget...”

11.

Még a mai szomorú időkben is vannak vidám és jókedvű emberek, ezt bizonyítja az alábbi, megtörtént, elragadó história. Egy fiatal házaspár mulatott nagyobb társaságban valahol s mi türes, tagadás, a férfi és az asszonyka is úgy becsicscentett, hogy szegyen ide, szegyen oda, egyik se tudta magáról reggeltől, hogy fu-e vagy leány, úgy, hogy a házaspár egy régi barátja kellett őket az autóján hazaszállítta. A sofőr és a házmester segítségével ő is expedálta őket föl a lakásba, sőt odafönt ő is fektette le őket. Másnap dében megszólal zordanon a lakásban a telefon és hazaxpediált barátja jelentkezik a kagylónál: — Te voltál az, aki tegnap engem, meg a feleségemet hazaszállítottát! — En. — Te is fektettél le bennünket! — En — felelte újból, de már kímélt megszeppenve a jőbarát, attól tartva, hogy a barátja Isten tudja, mire gondol. — Hát micsoda disznóság — üvöltötte bele a fölháborodott hang a telefonba —, hogy a cipőmet nem sámfáztad ki!

Berzeviczy György, a bécsi kártyacsalások hőse jelentkezett Fiuméből és dicsőkedve számol be arról, hogy megfátallította magát

Bécs, április 24.

(A Reggel tudósítójától.) A „Neues Wiener Journal” ajánlott levelet kapott Fiuméből, amelyet Berzeviczy György, a múlt héten kaptant nagy bécsi kártyacsalások főszereplője írt. Magáról az „ügyről” nem is szól a levélben, de annál részletesebben emlékezik meg — egy fiatallasi operációról. „Nem vagyok szakember ezen a téren — írja —, de magamról megállapíthatom, hogy a megfátallítás visszaadta életkedvem, úgy érzem magam, mint ifjú legénykormorban. Sajnálom, hogy annak idején Londonban megbetegedtem és későn érkeztem Párisba, különben

Briand-t is megoperálták volna és még ma is élne.

Azt hiszem, én vagyok az első világhí, aki nyíltan és büszkén beszél arról, hogy megfátallították... A „Neues Wiener Journal” megjegyzi, hogy a levélnek, amelyet Berzeviczytól kapott, egy eredménye mindenesetre lesz: a rendőrség tudja, hogy hol keresse...

A francia tennisezők gyönyörű közönség jelenlétében kifulladásztották és megverték a magyar csapatot, 4:0-ra vezetnek

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap nap-sütéses időben, előkelő közönség, élén a kormányzóval, föltöltte meg a margitszigeti díszpálya tribünjeit. A francia-magyar mérkőzés második napján feszült várakozás előzte meg a Gabrovitz-Zichy „csikópár” összetűzését a Duplaix—Gentien francia kettőssel, ugyszintén a Kehrling—Brugnon találkozást.

A magyar páros, bizonytalan kezdet után, nagy vehemenciával szállt a küzdelembe, de nem jártozta ki azt a formáját, amellyel tavaly bajnokságot nyert. Gabrovitz jól hálózott, de service és mezőnyjátéka gyakran kihagyott. Zichy néhány gyönyörű akcióval tekintve a szokottnál gyönyörűbb volt. A franciák szelvezettség nélkül 6:2, 6:4, 6:1 arányban redlly győzelmet aráltak.

Szünet után Kehrling állott föl Brugnon ellen. Bajnokunk az első szetet nem ambicionálta, amely 6:1 arányban Brugnon javára végződött, a másodikban viszont a francia nyessett backhandjeit biztosan küldte vissza és öldöklő tempót diktált. 5:3-nál két szeteladást veszített pechesen és noha a szetet megnyerte 9:7-re, mégis tulsokat vett ki az iram Kehrling állóképességéből, ami a következő szet elején éreztette hatását, ahol ismét Brugnon vette át a vezetést. Kehrlingnek sikerült 4:4-re egyenliteni, de balszerencsével ezt a szetét 6:4-re vesztte. Az idő előrehaladottsága miatt nincs idő pihenésre a harmadik szet után és így a fíradt Kehrling kénytelen a franciáknak 6:2 arányban a győzelmet átengedni. A mérkőzés legelsőrendű sportot nyújtott és izeltől abból a várható küzdelemből, amely a mai Kehrling—Duplaix-találkozástól várható. (V. M.)

MAGYAR LÉGIFORGALMI RT

Nyári menetrend
érvényes augusztus 31-ig*

7.00	*4.20	ind.	BUDAPEST	érk.	18.20	18.40
8.35	15.15	érk.	WIEN	ind.	12.00	17.15

*gal jelölt járat V. 2-féle kezdve köteleződik. Naponként, vasárnap kivételével.

Közvetlen csatlakozások Európa összes állomásai felé. Az autobus Budapeston a Váci-utca 1. sz. alól 40 perccel, Wienben a Hotel Bristoltól 35 perccel a repülőgép indulása előtt indul.

Fővilágosítás és jegyváltás:
Budapestben: a Magyar Légiforgalmi Rt. légiutaszái irodájában IV. Váci-utca 1. Telefon 808—88; a Központi Menetjegyi-irodában és annak összes fiókjában.
Wienben: Luftreisebureau der Österr. Luftverkehrsges. A. G. I. Kärntnering 3. Tel.: R. 28—1—96.

Posta: és csomagforgalom Európa valamennyi állomása felé. Fővilágosítások, tarifik és menetrendek a társaság szállítási osztályánál. Telefon: 808—89.

Mielőtt bárhol villatelket vásárol, tekintse meg a gyönyörű

BALATON-LIDŐT

Legszébb fekvésű fürdőtelep a Balaton partján. Köves fasorrall szegélyezett utak. Bárszonos fővenyű fürdőpart. Villany. Telefon. Sinautó-megálló. Budapesttől 2 órányira. Telkek tetszés szerinti nagyságban oleő egy-ségáron.

Kedvező fizetési feltételek!

Balaton-Lidő Parcellezási Vállalat Központja, Budapest VI, Teréz-körut 26. szám.

(e.z.)

Vasárnap délután rálöttek a gödöllői vicinálisra

Gödöllő, április 24.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután 2 órakor a gödöllői állomás felé tartott a helyierdekű vasút 312. számú szerelvénye, amelyet *Somogyi István* vezetett. Alig hagyta el a vasut az Erzsébet királyné parkot, amikor két puskalövés dördült el gyors egymásutánban

és a golyók bezúrták egy harmadik osztályú kocsit két ablakát. Az utasok között riadalom

támadt, de senki sem sebesült meg, mert a szilánkokban szerte hulló ablak közelében nem állt senki. Egy pere mulva a vonat megérkezett a Ferenc József-téri megállóhoz, ahol a vezető és az utasok jelentették az esetet a csendőröknek.

Az egész gödöllői csendőrség talpon volt néhány perc mulva és erélyes nyomozást kezdett a titokzatos lövöldözők után.

A harmincéves Imperiali olasz földbirtokos

vasárnap Budapesten sürgős diszpenzációval feleségül vette az ötvennégyéves özvegy De Martellinét, Anglia egyik leggazdagabb dómáját, Lady Chilson pesti vendégét

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt 10-12 tagú társaság érkezett a IV. kerületi előljáróságra. Napbarnított arcu, daltás természetű, 30 év körüli fiatalember, *Demetrio Mario Carlo Imperiali* olasz földbirtokos, egy nápolyi részvénytársaság igazgatója jelent meg az anyakönyvvezető előtt, hogy örök hűséget esküdjön egy alacsonytermetű, őszhajú hölgynek,

aki néhány nap óta többször jelent meg a pesti társaságban mint *Lady Chilsonnak*, a budapesti angol követ feleségének vendége. A vőlegény és menyasszony angol tolmácsot is hoztak magukkal; a házasságkötés aktusa a tolmács közvetítésével folyt le. A menyasszony elmondta *Komoróczy* anyakönyvvezető-helyettes kérdésére, hogy özvegy *De Martelliné*, született *Catharina Theresának* hívják és huszonegy évvel idősebb vőlegényénél.

A vőlegény tanuja *Szanov Eduard* földbirtokos, a menyasszonyé *Fred Baker* angol kereskedő volt és a házasságkötésen megjelent az angol követség egy titkára is a követség képviselőiben. Az „Ifjú pár” vasárnapi házasságkötése mögött

romantikus szerelmi történet

huzódik meg. *Imperiali* nemrég felvette a magyar állampolgárságot, hogy Budapesten válhasson el feleségétől és nőül vehesse menyasszonyát, az angol társaság egyik leggazdagabb tagját. Szombat este tartották meg az esküvőelőtti vacsorát egyik ismert körüli étteremben néhány pesti ismerősük társaságában, ez alkalomból több francia pezsgő fogyott el az étteremben, mint az utóbbi három hónap alatt együttvéve. A házasságkötés után *Imperialiék* elutaztak Budapestről.

Karafiáth bejelenti több állami középiskola megszüntetését

Az egyetemi tanárok számát 26-tal csökkentette és több tanszéket végleg megszüntetett. — Egyharmadára apadt a Collegium Hungaricumok költségvetése

A Kultuszminiszteriumban még több intézmény megszüntetésére és szüneteltetésére készülnek

(A Reggel tudósítójától.) A kultuszminiszterium részletes költségvetését vasárnap osztották szét a pénzügyi bizottság tagjai között. *Karafiáth* miniszter, aki az indokolásban rendkívül érdekes bejelentéseket tesz az egyetemek, a középiskolák, az állami színházak és a Collegium Hungaricumok sorsával kapcsolatban, 105.2 millió pengővel frányaozza elő a kultuszára kiadásait, az ideai költségvetéssel szemben tehát

20 millió megtakarítást ért el.

A legnagyobb, 6.5 millió megtakarítást a nem állami iskolák támogatásánál mutatja ki a kultuszára költségvetése, ezután következnek

az elemi népiskolák közel 2.5 millió, a budapesti és a szegedi tudományegyetem, a középiskolák és a polgári iskolák, valamint a tudományos és diákléleli célok támogatása egyenként több mint 1 millió megtakarítással.

A miniszter fizetése 16.896 pengő, lakáspénze 2722 pengő, családi pótléka 633 pengő, egyéb pótléka 9600 pengő, összes járandósága tehát 29.871 pengő. Az egyetemekenl eszközlött megtakarításokkal kapcsolatban ezeket mondja a miniszter az indokolásban:

„Az ország súlyos gazdasági és pénzügyi helyzetére való tekintettel az összes egyetemnek tanszékeinek számát — a főiskoláknál is szükséges takarékoság érvényesítése céljából

— a tudományos oktatás lehető veszélyeztetése nélkül apasztottam és

tovább is apasztani szándékozom mindaddig, amíg az egyetemi nyilvános rendes és a nyilvános rendkívüli tanári állásoknak jelenlegi 34-es létszáma 58-cal csökken.

Az új költségvetésben az egyetemi tanári állások létszámát már 318-ra csökkenthettem, vagyis 26 tanári állás javadalmát törölhető volt. A budapesti tudományegyetem jog- és államtudományi karán az úresedésben levő orvostudományi karon az agyszövetéltani és a gyógyászati tanszéket, a bölcsészettudományi karon az egyik bölcsészeti, a sémi filológiai, a középkori magyar történelmi, az antropológiai és az állatrésztani tanszéket

végleg megszüntettem.

Ehhez képest revízió alá vettem az összes egyetemi tanári állásainak normál státusát is. A budapesti egyetem tanári szakán a nyilvános rendes tanárok végleges létszámát a hittudományi karon 11, a jog- és államtudományi karon 15, az orvostudományi karon 23, a bölcsészettudományi karon pedig 41 főben állapítottam meg. A négy tudományegyetemen és a József Műegyetemen szervezeti állásokat 500-ra csökkentettem. Az egyetemi tanári pótlékokat töröltem. Az egyetemi tanárok normál létszáma Szegeden 62 helyett 51 lesz, Debrecenben 51 helyett 46, Pécsen 51 helyett 43. A műegyetemen végleg megszüntettem egy kémiai, egy fizikai, továbbá a növénytan és a szociálpolitikai tanszéket. A tanszékek végleges létszámát 40-ben állapítottam meg. A budapesti egyetemi közgazdaságtudományi karon a tanszékek száma két tanszék megszüntetése után, 19.” Később megemlíti az indokolás, hogy a tankerületi főigazgatók közül a győri megszünt.

és a kerületébe tartozott középiskolákat a budapesti, vidéki és a székesszévhávi tankerü-

MÁR BREITFELD VEZET tavaszi köpenyekben, kosztiümökben és ruhákban.

Olcsó szabott árak.
Tekints meg modelljeimet.
Váci-utca 14.

letek között arányosan osztották szét. Miután megállapítja, hogy Magyarországon jelenleg 45 állami fiú- és 10 állami leányközépiskola van, a következő fontos bejelentést teszi *Karafiáth* miniszter:

„Takarékossági okokból foglalkoznom kell azonban néhány középiskola megszüntetésének gondolatával. Huszont né tanári állást máris megszüntettem.”

Az indokolás szerint egyes iskolák meg fognak szűnni a 179 állami polgári iskola közül is. A tihanyi Magyar Biológiai Kutatóintézetéről ezeket mondja az indokolás:

„A Rockefeller Foundation az intézet fejlesztése érdekében egy kísérleti ivergház felépítésére és felszerelésére 70.000 pengőt, valamint a tudományos kutatások segélyezésére több évre szótosztottan ugyancsak 70.000 pengőt adományozott. Ezzel szemben

tárcám kötelezettséget vállalt arra, hogy a kísérletekkel kapcsolatos költségek főösszére az intézetnek ezen költségvetési évben 5000, egy év mulva 10.000, két év mulva 15.000, három év mulva évenként 20.000 pengő új tudományos javadalmat bocsát rendelkezésre.”

Az Operaház főtartására 1.632.500 pengő helyett 1.493.400 pengőt, a Nemzeti Színház főtartására 690.700 pengő helyett 591.600 pengőt frányaozza elő a miniszter.

A Collegium Hungaricumokra és külföldi ösztöndíjakra az eddigi 409.600 pengő helyett 130.000 pengőt fordít az új költségvetés.

Ez az összeg a következőképpen oszlik meg: a bécsi magyar történelmi intézetnél 10.000, a bécsi Collegium Hungaricumnál 22.000, a berlininél 35.000, a rómainál 30.000, a római magyar történelmi intézetnél 9000, francia ösztöndíjakra 12.000, angolországiakra 9600, svájciakra 2400. A természettudományi kutatások támogatására 70.000 pengő helyett 30.000, a közalkalmazottak gyermekeinek tanulmányi ösztöndíjára és más ösztöndíjakra 350.000 helyett 270.000 pengő jut.

A Magyar Tudományos Akadémia segélyösszegét 100.000 pengőről 70.000 pengőre szállították le.

„A Collegium Hungaricumoknál és a külföldi ösztöndíjaknál mutatkozó esőkenést — mondja az indokolás — az ösztöndíjas helyek apasztásával, valamint a külföldi intézetek nagálkodásában keresztülült szigorú takarékosági intézkedések révén ahajtom elérni.

A külföldi collegiumok egy részének időleges értékesítése révén esetleg előálló bevételből szándékozom a collegiumok folyó szükségleteinek nagy mértékben lecsökkenté hiteletl a lehetőséghez képest kiegészíteni.”

Az iskolai testnevelési célokra a múlt évben fölvetett 222.500 és a testnevelési beruházásokra fölvetett 350.000 pengős tétel az új költségvetésből teljesen hiányzik, fölvettek azonban 630.000 pengőt a löverszényeknél a kölcsönös fogadásokra föllet összegek után az Országos

KOZMÁHOZ KALAPÉRT!
INGÉRT NYAKKENDŐÉRT
KÁROLY-KÖRUT 3. A SÁRKON.

1, 2, 3, 4 szobás modern, komfortos, részben hallos lakások kiadóak
Budán: Bősziorményi-ut 3/a. Bősziorményi-ut 44-46. Márvány-utca 42.
Pesten: Ráday-utca 31. sz. Erkel-utca 20. Hollán-utca 15. Pannónia-utca 54.
Fővilágosítás a házfelügyelőnél, vagy 86-6-72 telefonon

Testnevelési Alapot megillető megtérítés" címén, a testnevelési kiadások végösszege tehát mindössze 32.300 pengő csökkenést mutat. Az általános indokolás még a következőket jegyzi meg: „További csökkentéseket tesznek lehetővé azok

a szervezeti változtatások,

amelyeket egyes intézmények megszüntetésére, szüneteltetésére vagy leegyszerűsítésére, intéz-

mények összevonására és az igazgatás lehető egyszerűsítésére irányulnak. Ilyen szervezeti változtatások pénzügyi kihatása természetesen

csak fokozatosan, több év multával juthat teljesen érvényre;

eztall, az intézkedések első évében, a várható végleges megtakarításnak csak egy része érvényesülhet...

Fényes nappal életveszélyesen megsebesített és kirabolt egy asszonyt az Alkotás-utcában egy 23 éves fiatalember

A rablót menekülése közben a ház előtt elfogták

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt 11 órakor véres rablótámadás történt egy budai lakásban. Az Alkotás-utca 15. számú ház, III. emeletén lakik Horváth József és a felesége. Az 54 éves asszony egyedül volt a lakásban, amikor beállított

egy kopottruhájú fiatalember

és így szólt: „Hallom, hogy házmesteri állást keresnek! Tudnék egyet szerezni...“ Az asszony beszélgetni kezdett az idegenrel és kérdéseire válaszolva megmondta, hogy

van 200 pengőjük kaucióra.

A fiatalember becsúszott, de a kúszóból visszafordult, elővett egy 20 pengős bankjegyet és arra kérte Horváthot: *váltsa föl.* Az idős asszony átment a másik szobába, kinyitotta a ruhaszekrényt, kivette a pénzesdobozt, de

abban a pillanatban

a fiatalember kövel fejbesujtotta, majd a nyakán levő sálát a szájába gyömöszölte, a félg alott asszonyt a földre teperte és a dobozból elrabolta a benne levő 200 pengőt, majd kirohant a lakásból. Az asszony azonban magához tért, föltápáskodott, az ajtóhoz vándorolt és segítségért kiáltott. A szomszédok mindjárt átlátták a helyzetet és a menekülő rablót után vették magukat, akik

a ház előtt el is fogták

és átadták a rendőrnök. Kocsner Oszkárnak hívják. 23 éves szabóság. A rablásra előre készült, amit az is bizonyít, hogy csaknem egy kilo súlyú követ vitt magával. Horváthot életveszélyes állapotban

vitték kórházba.

„Az apám, Thury Zoltán nem tudott megalkudni és énebben is az őfiavagyok!”

— mondja a magyar Goncourt-díj nyertese

(A Reggel tudósítójától.) Az Otthon Írók és Hírlapírók Körének ezévi nagydíját Thury Lajos nyerte meg a „Tiszteleges asszony” című regényével.

A bírálók Thury új művét az utóbbi évek kimagasló irodalmi eseményének mondják.

Az 1932. évi magyar Goncourt-díj nyertesének ez a sikere nem meglepetés: Thury kitűnő, bátor, becsületes újságíró, akit mindig e nemes hivatás legeszebb reményeivel köze sorozunk. Thury Lajos életéről, pályájáról, vívódásairól megrázó őszinteséggel a következőket mondja A Reggel-nek:

— Nem véletlenül, hanem végzettszerűen kerültem erre a pályára, amelyen most már tízennyele esztendő óta küzdök.

apám Thury Zoltán volt.

Öregedő írók, őszhajú szerkesztők még emlékeznek reá. Majd fél évszázaddal ezelőtt ugyanugy küzdött a tollal, mint én mostanában, csak hogy ő, a maga idejében, és a maga sorban, amelyben én még jóval hátrább következem. A régi emberek nem kell arról beszélnem, ki volt Thury Zoltán, az újaknak pedig ugys hiába mondanám. Meghalt harminchat évvel és öt hónappal, itt hagyott egy asszonyt, négy neveletlen gyermeket és rengeteg üres kéziratrappirt, amely az ő kezevonására várt.

Meghalt, mert nem tudott megalkudni, nem tudott kellemes és derűs hangulatokat adni, nem tudott számolni azzal, hogy kis országban él, amelyben csak két fiatal kényer jut az irodalomnak, abból pedig egy és háromnegyedét megszemélyesek, akik nem a maguk lelki, az őket eltöltő mondanivalókat akarják kifejezni, hanem a napi piac igényei számára dolgoznak. Meghalt, mert négy gyermek cipőjéért, ruhájáért örölte a gond és amikor beteg lett, nem tudta gyógyíttatni magát.

Thury Lajos

meg azok, akik nem nagyon tehetségesek, de nagyon ügyesek, akik nem a maguk lelki, az őket eltöltő mondanivalókat akarják kifejezni, hanem a napi piac igényei számára dolgoznak. Meghalt, mert négy gyermek cipőjéért, ruhájáért örölte a gond és amikor beteg lett, nem tudta gyógyíttatni magát.

Életével, halálával egyaránt mélyen belevette magát az én lelkebe, előre meghatározta az életem irányát.

Az apám sokkal több lett számomra a halála után, mint ahogyan azt így hirtelenében el lehetne mondani: művészi ideál és emberi példandás, orkulum és fájdalom forrása. Kialakult bennem valami babonás hit, vak fatalizmus: az ő fia vagyok, az ő ösvényein járok. Nekem is ott kell végeznom, ahol ő végezte, harminchat esztendő és öt hónap az én életem végső határa is. Hogyan féltetek, hogyan őriztek ettől a pályától! Tízennyolevesztendőskorban mégis ott ültem már a szerkesztőségben és abban a pillanatban menthetetlen voltam.

Azóta soha mással egy krajcár pénzhez nem jutottam, mint írásmunkáim, azóta csak egy szerzőszámon, hitelm, reményesség, fegyverem és önkínzó eszközüm van: a toll.

Nem tagadhatom, hogy kevés sikert értem el mostanáig és nem is tagadom. Ez a mi magyar világunk semmivel sem lett perspektívásabb, gazdagabb vagy megértőbb azóta, hogy az apám eltemetődött, ellenkezőleg, minden csak összezsugorodott, az egész vonalon csak nehezebb, csak kiáztatlanabb lett a küzdelem. A sikerlenség azonban szörnyű veszedelem, nemcsak azért, mert a kevés siker sok gondot jelent, hanem azért is, mert külső és belső kétség jár a nyomában, amely megőrli az embert. Küzdelemben arra is ráadja a fejét, hogy koncessziókat fog tenni, hogy megpróbálkozik az átlatszoan könnyű, a nyilvánvalóan alantasabb módszerekkel és nem megy, akárhogyan próbálja is, a fogait összeszorítva, csak azt csinálhatja, ami önmagától adódik a számára, ami közvetlenül a tollából fakad.

Isteneim, hányan pusztulnak el így ezen a magyar földön, hányan pihennek föloldalra dűlt, vagy már porraomlott fejük alatt, akik csinálhattak volna valamit!

És így lett bennem mindig elevenebb és erősebb a babona, így vártam valami passzív önmegtartóztatásban a harminchat évet és az öt hónapot. Most jó kedvem van és könnyűnek érzem magam; ebben a pillanatban nem hiszek semmiféle babonában. Csak egy kis segítség, csak kedvezőbb szelek és az ember újból kifeszíti vitorlát, újból utnak indul távoli partok felé...

A ragasztott, hamis szempilla a párisi tavaszi divat forradalmi szenzációja!

(A Reggel tudósítójától.) Régi metszeteken, a longchamps-i és auteuil-i fultatásokon órási legyező, piciny napernyő, malomkerék-kalap borítja árnyékba a mondáné hölgyeket. Az 1932-es nagyvilági hölgy megelőztek egy miniatűr árnyékkal, annyival,

amennyit a fölragasztott szempillák vetnek az arcára.

A hamis szempilla, amely eddig csak színpadi tréfa volt, egyszerre létjogot, majdnem azt mondtam:

Gulácsi †, Tornay †, Csuk Jenő †, Vastagh †, Poll †, Fölgyessy †, Silligay †
festmények olcsón eladók
Ferenc József rakpart 19, II/8

polgárjogot nyert és a párisi Antoine, az amerikai Arden műhelyébe új szlár vonult be:

— a szempillafőlakó,

aki Loszorkányos ügyességgel mindenkin úgy helyezi és osztja el az árnyékot, hogy alkalmazkodják a változó szemszínhez és a haj még változóbb árnyalatához. A fölragasztott sejtlemes szempilla a tavaszi párisi divat nagy forradalma! Különböző azonban napról-napra leigosabb és bátrabb lesz

a napsütés divatja.

A nyakat — halk szemérmességgel — még mindig sejtlem, gyapjú- vagy horgolt sál fölül, de alatta szinte tombolva üli győzelmet az újtalanság. Az induló májusi divatot a sport diktálja, a virágos nagy kalap hadd maradjon júniusi álom... Most még mindenki saphát hord, szinte valószínűtlenül föloldalra csuszta, valahol a fül téjében... és nadrágszoknyát, amely ugyan nem mindig nadrág, de legalább annak látszan és az idej divatban, úgy látszik, — befutott. Amatőr strandolók kísérleteznek a szoknyás pizsamával is... A strandot jut-talja eszünkbe a legújabb nyári divatszín is: a sable d'or, — a neve is olyan, mint a tenger homokja déli napsütésben... Az eddigi favorit, a kék, sötétebb lett, a piros, az új rivális, világosabb és csak a fekete, amely nem divatos, maradt azért ugyanolyan elegáns, mint hajdan.

Az igazi nagy harc a petty, a káró és a sáv frontján áll,

a legújabb jelentések szerint egyre erősebb a diagonális sáv pártja. A márciusi katonás divat, úgy látszik, megbukott. Nem maradt meg belőle más, mint az ezüstgomb, a fehér matrózsapkák, a főlhajított széű matrózkalapok, kis sötétlők kabátok, crepe de chaine-re alkalmazott, matrózingeremeleketől csikósok. Úgy látszik, vége a szárazföldi harcoknak, az asszonyok vízi útközre készülnek...

Ráskay Margit

Amíg egy színházról színház, egy darabról siker s egy premierből jubileum lesz...

(A Reggel tudósítójától.) Két és fél hónappal ezelőtt átfestették egy senkítől nem látogatott pesti színház címtábláját: *Művész Színház lett az Új Színház, amely akkor már hetek óta csukva volt.* Az új címben rejlő ígéretet Bárdos Arthur festette az elhagyott színház homlokára és Pest egy kicsit szkeptikusan nézte, hogy az új igazgató be tudja-e váltani az ígéretét. *Beállította.* Az új Művész Színház az elmúlt heten jubillált *harmadszor* megnyitó darabjával s most a századik felé haladva hoz csak új premiert: egy tavaly föltűnt fiatal írónak, *Halász Imrének „Lányok és fiúk”* című új darabját. Megkérdéztük Bárdos Arthurt ebből az alkalomból, hogy a publikum *hogyan találta meg — hogy merre van a Művész Színház?* Ezeket felelte:

— A Művész Színház a

hetedik színházalapításon

— azt hiszem, ebben Reinhardtval *mi tartjuk az európai rekordot* —, de egy sem volt olyan nehéz, mint ez. Bizonyítékul elég egy évszám:

1932.

Bizony kellett némi elszántság és — *őreg fejjel eldisekedhetem vele* — fiataloság ehhez az induláshoz. De a „Tűzmadár” beröppült az elhagyott hideg házba, amely egy szárnyacsapásra bemelegedett. Azaz, hogy eleinte 5—6 napig aggdóva kellett kénytelen az eget, de aztán megtelt, egyre jobban megtelt a színház, a harmadik héten már táblás hátakal röpültünk a 25-ik, majd a 75-ik felé. A századik „Tűzmadár”-ig még egy új darabot is kihozunk most szombaton. Halász Imre *„Lányok és fiúk”* című pesti életképét.

Pesti és mai és élet: ezért a három tulajdonságért szeretem ezt a fiatalos, hájosan szemtelen írást.

Ez az ifju Halász Imre lát és látni mer és az olyan ritka írói tulajdonság, amelyet meg kell becsülni. Ezzel illik bele a darab a Művész Színház programjába...

Bárdos startja szerencsés volt az idén. Halász Imréné a tavaly. A fönti nyilatkozat után valószínű, hogy a szerencse együtt is tovább kíséri őket...

VIKTOR Mc. LAGLEN
legnagyobb filmje

A 3 VAGÁNY

PÁTRIA
FÉSZEK

Móra

Móra Ferenc

Írói munkásságának 30 éves jubileumát vasárnap ünnepelték a Zeneakadémián.

*„Az udvarokat asztal tudom
passzióval olvasni, ha legelőbb
híreket értesülök...
- Szeged, 1932. március 22.*

Akkor a legkomolyabb, amikor a legjobban nevet. Mindig nevet. A haja nagy ezüst ragyogás. Nem beszél; mesél. Minden mesél, amihez hozzányúl, vagy amihez hozzáér. A kő, a könyv, az ére. Minden. *A kavics gyöngygyé válik, megsárgult emberkoponyák nevetni kezdenek aranybarna szemének borsnyótól.* A szegedi múzeum, amelynek igazgatója, olyan a kezében, mint egy régi zenélőóra. *Nem is múzeum ez, hanem istenháza. S beszélhettek a szegedieknek: nem igazgató ő, hanem aranyházú pap. Régiségek, kővek, festmények; ebben a szentélyben a kegyeszek. Mindentől tud egy másdógot. Egyet? Százat is. Itt él reggeltől estig a magyar Andersen.*

Móra Ferenc

— 1902-ben tíz korona döntötte el azt a kérdést — meséli —, hogy Szegedre jön-e *Ady* újságírónak... *Ady* száztizet kért, a kiadó meg százat ígért. Nem tudtak megegyezni. Így kerültem én a „*Szegedi Napló*”-hoz kezdőnek. Újságot még akkor sohasem írtam, de még eleven újságírói névvel láttam sohasem! Száz koronát ajánlott a kiadó, amire én egy szót se szóltam. — *Fizesse ki, Szerén Kisasszony!* — intézkedett a kiadó azonnal, de erre már tiltakoztam. Azt már nem. Pedig mindössze egy darab sajtó volt akkor a zsebemben... Nagyt szippant a kis pipájából. — Az első hónap után aztán bekövetkezett, ami páratlan az újságírás történetében: *házi százhusz koronát kaptam...*

Szinte nekigyürkőzik most a szavaknak, mint valami gusztyusos ásatásnak: — 1884–1904-ig fölasátolt a múzeum 46 sirt. En 1904–1931-ig (amiből le kell számítani az híján minden ásatás szünetelt) fölasátam híjján minden ásatás szünetelt) fölasátam 37 temetőt 3100 sírral... Néz, mit szólok hozzá. Szégyellem magam. Hogyan lenézhet, aki ezzel szemben még sirt nem ástam egyet sem. — *Életem legnagyobb öröme...* — szól, miközben újra ragyagja a kialudt pipára. — Az írás... — egészítem ki, magától értedően. Rázza a fejét a gyufaláng fölött: — *Az ásatás...*

— Nézd. Ha a tudományak akarnék szolgálatot tenni, akkor nem csinálnám. Passzióból csinálom. *Mindenkinek kell valamilyen vesszőparipájának lenni, ami elviselehetővé teszi az életet...* Mindegy, hogy az szappanbuborékfúvás-e, emberek lenaszároltatása, vagy akár mézesbábsütögetés. *Az én vesszőparipám az ásatás...* nekem legnagyobb öröm, mellesleg a tudományak is haszon. Maga elé néz. — Körülbelül ugyanaz az ösztön hajthat, ami a kincskeresőt. Csak én nem kincset keresek, még Attilát sem keresem; *engem igaztatnak a rejtélyek, amiket a föld takar;*

Akar olcsón ruházkodni?
Belvárosi ruházaton, IV. Irányi-néző 21. I. 4. sz. a. márc. 50. — P-tól készült méret szerinti többszöri próbával öltönyt, felöltőt. — Fordítást, fazonmunkát olcsón vállal.

Kedvező fizetési feltételek!
MEGTEKINTÉSRE

KÖLTSÉGMENTESEN
 elküldi minden könyvkereskedő és a kiadó, ha elküldi az alábbi szelvényt!

Itt kivágandó!

DANTE KÖNYVKIADÓVÁLLALAT
 Budapest, VI., Ó u. 27.

Kérem megtekintésre a *Sauvageot Nagy Francia Szótárát*, minden költség felszámítása nélkül. E szelvény-beküldése engem semmire sem kötelez.

név

foglalkozás

lakás

szegény halott népek temetőit, amikben rozsdás vasakon kívül nem találni semmit, csak olyan gyönyörűséggel tárom föl, mint avar urk aranyos temetőit. *Amikor az őseket keresem, a megkövesedett parasztot, ugyanakkor a népszámolásban, az élő parasztság tanulmányozhatom az évezredekkel cselölt elhalt parasztot... szívrozol?*

Képeslapot mutat. Egy vármegye nevezetességei s közte a külön nevezetesség: a *Móra Ferenc márványtáblával megjelölt szülőháza...* — Hát tudod, ott voltunk mindannyian ezen a leleplezésen. Aztán, amikor ránkéntem a bátyám könnyező szemére... hát bizony nekem is kipergett a könny a szememből... Hát tudod, (Nagyt szippant a pipából.) Egy síró szem annyi síró szemet csinál, amennyi bele-néz... — Az ifjú Ferenc. Hm. Ó is ott állt mellettem. Meglátja, hogy könnyezek. Nagyt néz. Aztán odahajol a kabátom zsebéhez részvétellel: — *Szögény apapa...*

— Olyan jól csinálod, hogy nem faggatsz... legalább jól kidiskurálhatom magamat. Társaséletre nemigen jut időm. *Legmeghittőbb beszélgető társam az egyszerűtűdős unokám; nem egy nyelvet beszélünk ugyan, de mégis vele értjük meg legjobban egymást.* Nézi a jegyzetét ceruzám. — ... az aktualitások nem is nagyon érdekelnék... *Az újságokat akkor tudom passzióval olvasni, ha legalább tizenötötendősök...* — Irni? Irni nem szeretek. A hideg ráz, ha rá gondolok, hogy irni muszáj. Más volt, amikor nem kellett írnom. Az igen. Az passzió

volt. Gyerekeknek írtam én mindig. Most is. *Gyerekiro vagyok én, mikor nagyoknak írok...*

A sokszor megírt *Kotormány Jánost* emlitem. Készen találja az érdeklődés. — Tavaly történt. Valahol csavarogtam. Egy pesti kereskedelmi iskola leánynevelőkéi jöttek a muzeumba. Kerestek. Autogramot szerettek volna. Nem vagyok itthon, mondja a helyettesem. A lányok erre szépen elvonultak a termekbe. De eltűnik velük János is. — Hol van János? — keresi a helyettesem. Mintha a föld nyelte volna el. — János! — kiált be a termekbe mérgesen. — Azonna! — kiált vissza János az egyik tereméből. — Mi dolga? — *Autogramokat adok* — szól vissza nagykomolyan egy hatalmas leánygyűrű közepén...

Kifelé jövet egy muzeumszolgával találkozom. Megkérdezem, ismeri-e *Kotormány Jánost*. — Már találkoztam vele egyszer-kétszer az életben... — Milyen ember? — Akárcsak én — és nevet. *Kotormány János a teremem...* Szívélyesen kezét szorítunk egymással. — No, most mondja meg maga: milyen ember az igazgató ur? — Az egész arca ragyog, ahogy mondja: — *En azt mondom, ha az emberiséget be kellene őtani, hogy, nohát leggyűnk jók: az ótó-anyagot öbelőle kéne venni...*

Bálint Jenő

HIREK

Régi jó idők

— Irta Szép Ernő —

Köszön valaki, nagyon használt külsejű ember. Mennél kevésbé sejttem, ki légyen a partner, annál tüzezebben köszönök vissza. Nyomulnék tovább a járdán. De ez az ember megállott, nyitja a száját újra, örömmel néz és aggodalmasan:

— Meg méltóztatik ismerni?

Ha öt perc megismerési időt adna, meg méltóztatnám ismerni. De nem akarom ennyire igénybe venni, bizonyára sürgős dolga van.

— Dehogyan van, főzserkesztő ur; se sürgős, se nem sürgős, elég sajnos, könyörgöm.

Kisül, hogy harctéri ismerősök vagyunk, a 41. hadosztálynál működöttünk egy darabig. Én sóhajtoztam, ő harcolt. Dörgő napokból, villámó éjszakákból egyszerre emlékszem egy szép szál örmesterre. Mindig rohamista volt. Bluzta teli bronzal, ezüstart, vassal, sikkája rézplakettekkel. A képét a hideg szelek odáiták. Adjusztált sárga eszímája volt, bricsesze, füstös nádpálcával szaladt neki a szakasz előtt az olasz halálnak. Elegánsabb katona volt, mint némely kapitány. Volt ez a stramm örmesterfajta; intelligens, karakteres, betyáros; inni és józannak lenni, pofozni és mesélni egyforma szépen tudott. Hozzá Lacinak hívták, mint egy urat. Hát megörülök Lacinak. Rög-tön el is illan az örömmöm; hol van már az a Laci! Itt áll egy alázatos, tört, lágyult arcú, özses, civil szegényember, sehogyan sem öltözve, csak hecsomagolva jött-ment kabátba, nadrágba, cipőbe. Ami legmélyebben lesujt, az a nyakkendőszorító a Laci inge fölött, ugye, tetszik ismerni ezt a tolakodó, széles csatot, valami vacak rubinttal, ott mutogatja magát a mellény kivágása fölött. Ez lett a harctéri eleganciából. S hova lett a szép fiatal örmester kigyói karcsúsága? Ilyen rosszul öltözött, formátlan, szegényemberek ácsorognak a munkaközvetítő előtt.

— Mi történt magával azóta, Laci?

— Elvesztettem én minden háborúmat, kérem, főzserkesztő ur. (Én is, kedves Laci; nem vagyok főzserkesztő.) Méltóztatik tudni, paraszt voltam; volt egy kis földem odahaza, tizenöt hold. Abból elpereltek tőlem a rokonok tíz holdat, a maradék öt hold elment perre meg adóba. Huszonegybe visszakerédkedtem katonához. Akkor olyan szerencsétlen lettem, szerelmes lettem, lecsaládoztam, gyereket kaptunk, jobb reménységet néztem, a sok minden tudományágomból csináltam Kispesten egy szerelóműhelyt. Tönkrementünk benne. Akkor elmentem építkezéshez napszámba, volt akkor valami építkezés Pesten; azután nem volt; elmentünk bányászni, félrevesztünk; voltam azután kocsis sodronygyárban, míg be nem szereztek a kamionokat; így a kocsiságból is kiestem. Voltam hajóépítkezésnél is, míg kellett a több ember; megint építkezésnél voltam, nem mint azelőtt, raktárfelügyelő, hanem mint téglahordómunkás. Szükség nagy ur, méltóztatik tudni. (Méltóztatom.) Most megint nincs építkezés, nincs semerre se, kérem.

— A felesége mit csinál?

— A kedves kis feleségem mosókonyhákön él, a gyerekekkel, az a kis angyal, már nyolcadik éves, az is mint segítség van ott, ahol a mama dolgozik. Kétszer egy héten látogatom szegényeket; magam egy jó barátomnál lakom, a harmincegyeseknél volt örmester szinte, most az is szolgál egy mozinál, Óbudán.

— Hát most mi lesz, Laci?

— Az, az, hogy most mi lesz. Jött egy gondolatom, méltóztatik talán emlékezni B. százados urra, most rendőrtanácsos a központon a százados ur; jó emberem volt, fölkerestem, segíten engem az utcafehérre. Meguntam a sok nyugtalanságot. A százados ur fülem hallatára telefonált a köztisztasági hivatalba egy vezető személyhez, úgy földicsért annak a méltóságos urnak, hogy megpirultam

ottan. A méltóságos ur sajnálatát fejezi ki, ezerhatszáz kérvény hever előtte, tuccaltl vannak tanult urie emberek, akik utcafehér szeretének lenni. Egy se kell, ki van a létszám.

A helyzetjelentés után harctéri hangulattal nyomja össze Laci a két sarkát, várja az elbucszó kérdésemet. Szeliden, kedvesen fűz egy pár szót a sóhajára.

— Jó idők voltak, főzserkesztő ur, még tizenhétben.

Csupa bűn, csupa vér, csupa gyász. Csupa kísértetes álma a jövődönék. Jó idők voltak.

— Szeles, esős idő... A Meteorológiai Intézet vasárnap déli prognóza: *Felhős idő, főleg a Dunántúlon és az Alföld déli részén. Esők, erős szél és a nappali hőmérséklet csökkentése várható.*

— A dárda mandátum sorsáról ma dönt a Ház igazságügyi bizottsága. Ismeretes, hogy Schmidt Miklós, a dárda kerület képviselője pénteken reggel lemondott a mandátumáról, de már délben visszavonta lemondását, mert megtudta, hogy az ellene beadott petíció ügyében csak május 7-én, *(megyedei képviselői illetményének felvétele után)* hirdetik ki a közigazgatási bíróság ítéletét. Az igazságügyi bizottság ma, hétfőn délelőtt tárgyalja ezt a példa nélkül való esetet, amelynek előadója Kulcskó Bedő Sándort választják meg. A dárdai kerületben egyébként már eszkomptáltak Schmidt visszavonulását és készülődnek a választásra. A kormány hivatalos jelöltje Mándy Sándor nagybirtokos, a kerület volt képviselője lesz, de hír szerint a független kisgazdapárt is helyi jelöltet állít.

— Ottó királyfának még egy hélig fekédiúnie kell. Bruxellesből jelentik: Ottó királyfi vasárnap elhagyta az uppei szanatóriumot. Haberer tanárnak és asszisztensének kíséretében betegszállítóautón vitték haza Steenockerzelbe, ahol *kis testvérei örömrivalgással fogadták.* A királyfi állapotát Haberer tanár kitünően tartja. — Kivánni sem lehetett volna gyorsabb gyógyulást — mondotta a professor. — Tegnap távolítottam el a sehből a kapesokát. *A királyfának még egy heti nyugalomra van szüksége, hogy teljesen visszanyerje egészségét.* — Haberer professor vasárnap visszautazott Kölnbe asszisztensével együtt, aki eddig állandóan a beteg királyfi mellett tartózkodott.

— Letartóztattak egy szabaleányt, aki mellesleg besurranó tolvaj. Vasárnap letartóztatták a rendőrség Erdős Irma 54 éves szabaleányt, a legveszedelmesebb besurranó tolvajok egyikét, aki már husz évet töltött különböző fegyházakban. A legutóbbi hónapok alatt 32 lakást fosztott ki ismert módszerrel: többek között elvitte Simay Gyuláné, Fáy Szeréna, a Nemzeti Színház örökös tagjának előszobáját egy művésznő bundáját, amelynek tulajdonosa látogatónak volt Fáy Szerénaéknál. Hasonló módon lopott bundát Hevesi Simon főrabbi Deák-téri lakásából is. Erdős Irma-val együtt tartóztatták le orgazdáját, Benkovic Mihályt is.

— Zsitvay meg a szünet előtt szeretné letárgyalatni az összeférhetlenségi javaslatot. Mához egy hétre, május 2-án kezdődik a képviselőház mozgalmának és nagyszabásúnak igényeköz költségvetési vitája, amely nyolcórás ülésnek mellett legfeljebb 30 ülésnapot vehet igénybe. *Elintézetlen kérdés, vajjon a költségvetés és az appropriáció megszavazása után nyomban megkezdődik-e a t. Ház nyári ülése.* Erre vonatkozóan Zsitvay igazságügy-miniszter ezeket mondta *A Reggelen*: „Mihelyt a képviselőház és a felsőház letárgyalja a napirendre tűzött igazságügyi javaslatokat, megkezdődik az összeférhetlenségi javaslat bizottsági vitája. Remélem, hogy erre még a plénum költségvetési vitájának megkezdése előtt sor kerül. Kivánatos volna, ha az ellenzék nem húzná el túlságosan a költségvetés tárgyalását és ezzel elcsúsztatná azt, hogy az összeférhetlenségi javaslat még a nyári szünet előtt alá kerüljön...”

— Elloptak egy autót Budán. Vasárnap bejelentette a főkapitányságon ifjabb Eber István, a Stadler Mihály Rt. igazgatójának fia, hogy a vállalat Steyr-gyárműnyű autóját ismeretlen tettesek ellopák a Dereks-utca 19. számú ház előtt.

— Interpelláció a biztosítási kötvények valorizációs alapjának kiifizetéséről. Lázár Miklós képviselő interpellációt jegyzett be a pénzügyminiszterhez „a biztosító társaságok által befizetett valorizációs járulékok kiifizetése tárgyában”.

— Három nagy amerikai lap 50.000 dollárt ad a Lindbergh-bébi megtalálójának. Newyorkból jelenti *A Reggel* tudósítója: Az elrabolt Lindbergh-gyermek fölkatatására a vezető amerikai lapok újabb akcióit indították. Három nagy lap, a „Chicago Tribune”, a „New-York News” és a „Detroit Mirror” 50.000 dolláros díjat tűzött ki jutalmul annak, aki az elrabolt Lindbergh-bébit megtalálja.

— Elgazdáltta magát a vonalatt 60 éves gazda. Nagykánizsáról jelentik: Vasárnap délután szombaton Nagykánizsán a Budapestre induló személyvonat mezdonya elé vetette magát egy idősebb férfi. A mezdonya áruháza tépés. Az állózat Császár József 60 éves nagyvesséi gazdaként. Bucsulveleiben azt írja, hogy felfűtött azért kénytelen, mert nem bírja tovább a mai élet küzdelmeit.

Andrássy-uti Színház

Az új műsor a város színházi szenzációja!

Amerika nem engedi a Virgin-szigetekre a német császárt

Páris, április 24.

(*A Reggel tudósítójától.*) Az amerikai kormány elutasította a Virgin-szigetek kormányzójának azt a javaslatát, hogy járuljon hozzá Vilmos német ex-császárnak a Virgin-szigetekre való meghívásához. A Virgin-szigetek kormányzója ugyanis két hét előtt meghívta a szigeteken. Doornbül ugyan még nem érkezett válasz, de az amerikai kormány már most leszögezi azt az álláspontját, hogy nem ért egyet a sziget kormányzójával a meghívás kérdésében.

— Hamisított Mednyánszky- és Hatványképet foglalt le a rendőrség. Hetek óta nyomoznak a főkapitányság detektívjei egy érdekes képhamisítási ügyben. Már régebben észrevették, hogy a vidéken ügynökök olyan képeket árusítanak, amelyek nemlétező festők neve szerepel és ezekről a bőbeszédű festőkök elhitetik, hogy európai piktorokapitálások. Az ilyen esetben azonban nem lehetett eljárás indítani, mert nem volt rá törvényes mód. Néhány hónappal ezelőtt azonban már olyan képeket foglalt le a rendőrség, amelyekre Mednyánszky László nevét hamisították rá és hamarosan megtalálták az ál-Mednyánszkyképek szerzőjét is, egy Szauter nevű festő személyében. A múlt hetekben a vagyonmentő vásárra vittek két állítólagos Mednyánszkyképet és egy Hatvány Ferenc-festményt. A szakértők azonnal észrevették, hogy mind a három hamisítvány. A képeket a rendőrségre vitték, ahová beidézték azt a fiatalembert, aki a vagyonmentő vásárnak adta át a három vásznat: B. Györgyöt. Ő azután megmondta, hogy a képeket elhalt atyja kitől vette és a detektívek most már sorraajárták mindazokat, akiknek a birtokában volt a három kép az elmúlt esztendőben hosszabb-rövidebb ideig.

— Halálkozás. Török Károly, a Magyar Jelzőlag Hitebank ny. igazgatója 61 éves korában Budapestén elhunyt. Korán került vezető állásba és nagy évtizedes hivatali működése alatt a bank ügyeinek irányításában jelentős szerepet játszott. Az értéktőlzáradék, amelyen hosszú éveken át képviselte a bankját, köztisztelt tagja volt. Ma, hétfőn délután 11 órakor kísérik utolsó útjára a rákoskeresztúri temetőben. Halálát özvegye, fia, Török Imre, a vilamosított cégvezetője és kiterjedt rokonság gyászolja. — Dr. Filiber Gyula ny. főszolgabíró, mezdonyi főjegyző, 64 éves korában megialt. — Klein Jakab, a szlovénországi bankigazgatók nevezője, Rózsahegy városbírája, a rózsahegy papgyár alapítója, 96 éves korában Rózsahegyén elhunyt. Vasárnap délben 12 órakor nagy részvét mellett kísérték utolsó útjára a farkasréti temetőben Takács Sidalver Károlyt, az ismert neuzeközli sakk-mestert. Kocsmaros László, a Magyar Sakkszövetség titkára méltatta az elhunyt sakkmeister érdemeit, aki a magyar színek képviselőiben külföldön is számos naradandó sikert aratott. Takács Sidalver Károly halála előtt két hónapig egy belgiumi szanatóriumban fekvett és az volt az utolsó kívánása, hogy szülőföldjére hozzák vissza Budapestre, mert éri, hogy meghaljon hazájában. — Késmén, — Méhes Desző, Kunmadarasi főbírókors. törvényhatósági bizottsági tag, hosszas szenvedés után Kunmadarason elhunyt. — Keszthely Károly, ny. penzügyi titkár 68 éves korában Szolnokon elhunyt.

— Halálos katasztrófa érte a Bata-gyár röpülőgépet. Zilnób jelentik: Az otrokovicei röpülőgéptől vasárnap reggel egy utassal fől szállott a Bata-cég egyik kísérődelü röpülőgépe. A röpülőgép eddig ismeretlen okból lezuhant a földre és összetört. A pilóta és az utas szörnyethalt.

— Valutázárkeredés miatt tartóztattak egy magántisztviselőt. Vasárnap letartóztatták a főkapitányságon Gazdag-Sós, Mihály állás nélküli magán-hivatalnokot valutázárkeredés miatt. Gazdag-Sós utatlevelet váltott és sorra járta a bankokat, ahol valutát vásárolt az utlevél felmutatása mellett. Mivel azonban a bank köteles bejegyezni az utlevelőbe, hogy mikor mennyi valutát szolgáltatott ki, Gazdag-Sós különböző vegyi eljárásokkal eltüntette a bejegyzéseket, hogy ismétellenen valutához jusson. Néhány nap óta detektívek figyelték és szombaton abban a percben fogták el, amikor a Hitebanknál akart ilyen módon valutát szerezni.

— Postavál renetget pénzbe kerül egy-egy körlevél sokszerezve való szátküldése. Ezentúl az újságban „Nyitit levél” formájában fogom a fontosabb értesítéseket közölni. Olvassát *A Reggel* 5. oldalán „Nyitit levelem”-et, ez Önt is fölélteteni érdekelni fogja. Breitfeld eztes.

Minden beköltöző cíanoztat!

VII. Kortárs-utca 27
J. 416-55, 54 és 53

DITRICHSTEIN

Aranyérnél és az ezzel járó bédugulás, repedés, kelés, gyakori vizezési inger, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamoknál a természetes „Ferenc József”-késérőviz használata kellemes megkönnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású „Ferenc József”-vizet sokszor mindennapi használatra reggel és este egy-egy félpohárral mennyiségben rendelik. A „Ferenc József”-késérőviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Haydn és Kodály-bemutató az Operaházban. Vasárnap az Operaházban Haydn születésének 200. évfordulója alkalmából bemutatta „A patikus” című egyfelvonásos vígoperáját, e kedves, de valójában csak a jubileum alkalmából előadható darabot. Színpozíciója jól sikerült; a szereplők: Szende, Laurisim, Orosz Júlia, Gere Lola, a rendező Szemere Árpád és Rékai Nándor karnagy dicséretreméltóan szerepeltek. Az igazi gyógyított azonban ezen az estén a zenei élményre szomjas lélek nem a patikában, hanem a „Székelyföld”-ben találta meg. Kodály Zoltán vasárnap este egy röpké óra élménybe sűrítette a Székelyföld lakóinak egész évszázados sorsát: napi gondjait, guszaly mellől utra szárnnyal dalszókat, amelyekbe a szerelem, bánat és munka, az egész magyar állomélet örök motívumai vannak befőve. A közönség teljesen Kodály géniuszának izgéte alatt állott; meleg elismeréssel adózott Márkus László invenziós rendezésének, Oldh Gusztyó sikerült díszleteinek, a kongenitálisan vezénylő Failoninak; a szereplők — élőkön Basitides Máriával, a magyar operaszínpad nagyszónnyával — Báthy Annát, Budanovits Máriát, Pallót, Róster, Malczty, Roubal karizagatót melegen ünneplte és a jelenlevő szerzővel együtt ismételtlen a függöny elé szólította. (Dr. Váradi Miklós.)

— Leszavazta elnökségét a debreceni ipartestület. Debrecenről jelenti A Reggel tudósítója: A debreceni ipartestület vasárnap közgyűlést tartott. Az ellenzék nevében Nagy Béla bizalmatlansági indítványt terjesztett elő az elnökség és a vezetés ellen és javaslotta, hogy a költészetet ne fogadják el. Az elnök szavazás alá bocsátotta a költészetet, amelyet a közgyűlés 152 szavazattal 11 ellenében nem fogadott el. Koller József iparhatósági biztos tárgyalás közben kijelentette, hogy a bizalmatlansági indítványt nem lehet tárgyalni, mert nem nyújtották be törvényes határidőben. Amennyiben az ipartestületnek két héten belül nem lesz költészet, föl fogja függeszteni annak működését.

— Verekedés volt a famunkások helyiségében. Vasárnap este a famunkások szakszervezetének Népszínház-utca 16. szám alatti helyiségébe behatolt több olyan munkás, akik a szervezetből kizártak. Szóváltás, dulakodás támadt, rendőrt is hívták, majd a helyiségből kiszorított emberek a Conti-utca 7. száma ház előtt csoportosultak. Amikor a rendőrközöslásra szólították föl őket, többen ellenszögöltek és a kormányt szidalmazták. Kész Gyula 20 éves kertész előállították a főkapitány-ságra.

— Házasság. Dr. Bari Ágost és nejeének leánya, Irén, vasárnap házasságot kötött dr. Szabó Imre fővárosi orvos, ideggyógyászal. — Bodnár Endre, A Reggel kiadó-hivatalának tisztviselője, szombaton délután tartotta esküvőjét Molnár Ilonkával. Tanúk voltak: László Miklós országgyűlési képviselő és Bodnár Béla tarcali r. kath. iskolai igazgató. (Minden külön értesítés helyett.)

— Kerítés, kapu, Stadler sodronygyár, Bp. Teréz-kört 43.

— Megfulladt a fürdőudkában egy fiatal postatit. Vasárnap délután hazament Károly király-ut 19. szám alatti lakására Kugler Jenő 22 éves postatit. Kissé dülöngött. Bement a fürdőszobába, ahol egy óra múlva holtan találták a fürdőudkában. Valószínű, hogy úttal állapotban ült bele a fürdőbe és megfulladt.

— A Közegészségügyi Egyesület közgyűlése. Vasárnap közgyűlést tartott Gerlőczy Zsigmond egyetemi professzor elnökletével az Országos Közegészségügyi Egyesület. Melly József magántanár a főtitkari jelentést adta elő, majd megválasztották a tudományos szakosztály elnökéül Darányi Gyula professzort, alelnökéül Strószner Ödön magántanárt és Hunkár Bélát, titkár Scheff-Dabis László lett, az iskolaiügyi szakosztály elnöke Takács Béla tanfőlygő.

— Ügyvédi híre: Dr. Váradi Miklós ügyvédi irodáját 14 Győri-ut 24 alá helyezte át. Telefon: 331-20.

— A Magyar Kir. Folyam- és Tengerhajózási első személyhajója Budapestről Wienbe e hó 30-án. Wienből Budapestre május 3-án indul. Budapest-Ebővös-térről Bélfőn, esztörtökön, szombaton 18 órakor indul, vissza Wien Reichsbrücke kedden, esztörtökön, szombaton 8.30-kor.

Mártonhegyi-ut 25. sz.

villában
két modern lakás
kiadó

Földszinten ötszobás,
emeleten négyzobás.
Nyárra, vagy egész
évre. Értekezni 1-3 óra
között telefonon 634-03

Vasárnap megmérgezte magát Bécsben az Olso Rt. igazgatója

Bécs, április 24.

(A Reggel tudósítójától.) Kurzmann Izso, az Olso Részvénytársaság 69 éves volt igazgatója, pénzügyi nehézségek miatt vasárnap világitógázzal megmérgezte magát. Amikor megtalálták, már halott volt.

— A Kollarits és Társa bankház bírói letéthe helyezte Nékám tanár követelését. A Kollarits és Társa bankház, amelynek főnökei, dr. Kollarits József és dr. Halmas Géza ellen tudvalevőleg Nékám Lajos egyetemi tanár följelentést tett a rendőrség egy szindikátusi elszámolásból származó differenciák miatt, a szombati nap folyamán terjesztette be a szindikátusi ügyvet végelszámolását és a Nékám tanár javára főnnálló differenciát a megfelelő papírok formájában bírói letéthe helyezte.

Ami a Noteszből kimaradt

Megirták a lapok is annak idején, hogy egy élelmes vidéki urtombor odament az egyik körüli kőházban a mikrofonhoz, amelybe a cigány bejátszott és beledörögte, hogy: „A reggeli gyorsral érkezem, mindnyójtalokat csókollak.” Élelmes barátunk így takarította meg, a rádióhallgatók legnagyobb meglepetésére, a táviró költészetét. A sokáig viccesen pertraktált esetből most mindenki által hozzáférhető valóság lesz a Budapesti Nemzetközi Vásáron, ahol is a rádió stúdiót rendez be, amelynek mikrofonján keresztül a Budapestre jövő vidékiek és külföldiek, valamint a vásár kiállítói rádióüzemeket küldhetnek hoztirtartozóknak és üzenetleiknek. Szóts Ernő, a rádió igazgatója, aki személyesen vezeti az árumintavásári stúdió építkezését, a következőket mondta a Notesz-nek az érdekes újításról: — Naponta három órát szakít ki műsorából a Stúdió, hogy a vásári látogatók minél számosabban vehessék igénybe az üzenetközvetítést. Hétköznap 11 óra 15 perctől 11 óra 35 perct, majd 1 óra 15 perctől 2 óra 30 perct és délután 3 óra 30 perctől 4 óra 30 perct közvetíti a rádió az üzeneteket. Félperces, 40 szót tartalmazó üzenet 1.50 pengőbe, egy teljes perctartó üzenet pedig 2.50 pengőbe fog kerülni...

— Vasárnap közgyűlést tartott az Ujságírók Egyesülete és az Otthon Kör. Az Otthon Kör vasárnap délelőtt tartotta negyvenedik közgyűlést Márkus Miksa udvari tanácsos elnöklésével. A főtítkári és pénztárosi jelentések elfogadásával kapcsolatban a közgyűlés egyhangulag kimondta, hogy megszüret azt a régebbi kérését, hogy a főváros egyik utcáját Rákosi Jenőről nevezzék el. — Ezután a Magyar Ujságírók Egyesülete tartotta meg közgyűlést. Márkus Miksa elnöki meggyitójában rámutatott arra, hogy a sajtószabadsággal való szűrdnyös visszaélések miatt időnként helytelen vélemény alakul ki a magyar ujságírók erkölcsi színvonaláról. A népjóléti miniszteriumban folytatott vizsgálatl kapcsolatban is említett történet bizonyos öszszegek kitalálásáról, amelyeket állítólag ujságírók vettek volna föl. Az elnökség szorgalmazni fogja, hogy az általánosítás szűnjék meg és konkrét vádák hangozzanak el. A kritika szabadságának megtagadását látja abban, ha előkelő kulturális testületek bíróság elé viszik szakértő és tisztes-tesés hangu bírálatok. Boros László főtítkári jelentésében ismertette azokat az eredményeket, amelyeket az egyesület vezetése az ujságírók anyagi helyzetének enyhítése terén elért és bejelentette, hogy az egyesület csatlakozott a Nemzetközi Ujságíró Szövetséghez. A főtítkári jelentés egyhangu, lelkes tudomásulvétele után a közgyűlés közfelkiáltással megválasztotta a választmány új tagjait.

— 2500 Szent Gellért-zárandók volt vasárnap Szegeden. Szegedről jelentik: Vasárnap a filléres gyorsok 2500 Szent Gellért-zárandókat vittek Szegedre. A második zárandókonatot utköben kétszer is baleset érte: Feketele esavarkapocszakkadás miatt a vonatnak hosszabb ideig a pályán kellett vesztegelnie, majd Kisteleket újra meg kellett állnia, mert két kocsi fékbe elromlott. A szegedi fogadalmi templomban Glattfelder püspök fényes segédlettel ünnepléses szentmisét pontifikált, délután pedig orgonahangverseny volt, amely után Szent Gellért-díjatosságot tartottak. Este 1/2 órakor a zárandókonat visszaindult Budapestre. — Sopron 1700 „filléres gyors”-látogatóját Thurner polgármester fogadta a pályaudvaron.

Nincs jobb
modernebb
megbízhatóbb

szórmemegővő

mint

Kutnewsky

1932-es évek!

IV. Erődtér 6. Telefon: 811-71

Milliók hordják a PALMÁ kaucsuksarkot, mert tartós és elegáns vigyázzon a védjegyre!

— Az autó elgázolt egy motorkerékpárost. Vasárnap délután a Thököly-ut és Stefánia-ut sarkán Sugár József, a Sugár és Barva cég főnöke autójával elgázolta Szilveszter Lajos, aki motorkerékpárját vezette. Szilvesztert lábterréssel, súlyos állapotban vitték kórházba, Sugár pedig előállították a VII. kerületi kapitányságra, ahonnan később elengedték.

— Vasárnap iktatták be Victor Jánost, az új lipót-terézvárosi református lelkész. Vasárnap este a Hold-utcai német református templomban iktatták be az új belső lipót-terézvárosi református egyház-közégség lelkészét, Victor János teológiai tanárt. Szabó Imre beiktató beszéde után a papság, Ravasz püspökkel az élen, az új lelkész elé járult, aki megáldotta paptársait, majd elmondotta beköszöntő prédikációját.

— Csilléry visszatartotta jelölését az Orvosság-és elnöki tisztviselőre. Vasárnap ülést tartott az Orvosság-és elnöki tisztviselőtanácsa és a május 8-iki választásra ismét Csilléry András jelölté elnöknek. Csilléry elvi szempontokra hivatkozva, nem fogadta el a jelölést. A pénztári orvosok erre vasárnap bizottságot szerveztek, amelynek az a feladata, hogy Csilléryt sürögösen elhatározásának megmésítésára bírja.

— Megalakult vasárnap az okleveles gazdák egyesülete. Vasárnap délelőtt alakuló közgyűlést tartott a Magyar Okleveles Gazdák Országos Egyesülete. Anghy Csaba Geyza, Szabó Lajos, Cserfalvi Parkas Árpád, Weisbecker Antal és Meisner Ernő beszéde után elnöké Csurri Jenő, társelnöké Szankovics János és Cserfalvi Parkas Árpádok, alelnöké Anghy Csaba Geyzát és Kende Jenőt, főtítkárrá Prifán Elemért választották meg.

— Öngyilkos fiatal asszony. Vasárnap este leugrott a Dob-utca 97. számú ház második emeletéről Ferő Imréné, egy hentes különváltónál élő 25 éves felesége és szörnyethalt.

— A gyermekek vasárnapi táncversenye. Vasárnap kerül sor a „maratonai táncverseny”-re. Vasárnap délután folytatódott a Beketov Cirkuszban a Magyar Artisták-Egyesület táncolimpája. Ezuttal a gyermekek versenye volt soron. Kilenetűg zsűri és cseleklészámu publikum előtt egymástán vonultak föl a 4-8 éves hatáncosok, a stepp-és rumbatáncosok, meg a „miniatűr-görlek”. A zsűri tagjai levetették arcukról a szigort és mosolyogva tapsoltak végig a műsort. Ászolult győztesek a Szelgyörgy-esteberek lettek, a szolgáltásban Zador Annie, akrobatazóban Fehér Alice, csoportjában a Pabonyer-ny, fúszólóban Devényi László és stepben Flager Nándor győztek. A verseny fúattrakciója kedden kezdődik: ekkor lesz a maratonai táncverseny. Dél-előtt 10-kor kezdődik, hatóra tínc után tíz perc szünet és minden további három óra után két perc pihenő. Az eddigi világrekord 36 óra, ezt kellene a holnapi versenyen megdönteni...

— Kétszázötven tagú szavalókörös a Margitszigeten. Lóránth László, aki az Otthon-kör irodalmi pályázatának egyik nyertes, tisztviselőből és tisztviselőből 250 tagú szavalóköröst szervez. Lóránth politikai szavalókörösnek művészi vezetője Ascher Oszkár, oktató: Baló Elemér, Réh Miklós, Jakó Pál, Hollós Lilly és Hedvig Aurél. A hatalmas orkesztereket is főállmú szavalókörös a Margitszigeten keddi meg miködészt.

— Turistahajó indítása Budapest és Esztergom között. A Folyam- és Tengerhajózási május 1-ől vasár- és ünneppapokon külön turistahajót indít Budapest-Ebővös-térről reggel 6-kor a nagy Dunagőzös Esztergomba, ahová délelőtt 11-kor érkezik. E hajó 17 órakor indul vissza Esztergomból és 20 óra 50 perckor érkezik az Ebővös-térré. Az utazás ára bármely állomásról bármely állomásra és vissza 1 P 80 fillér.

— Debreceni felsőkereskedelmiben 1912-ben érettségizők 20 éves találkozó alakoztése céljából közöljék címűket Konksek Lászlóval, Debrecen.

Kétmillióéves koponyacsontot

találtak állítólag Tanganikában. Vajjon ki tudja megállapítani a mult távatában a pontos időt? De azt mindenki tudja és megállapíthatja, hogy a Diana-fogkrém milyen népszerű, kitűnő és pompás. Mert a Diana-fogkrém olcsó (eredeti tubus 48 fillér, családi tubus 72 fillér), kitűnően tisztít, fertőtleníti és kellemes ízű.

KÖZGAZDASÁG

Válasz gróf Bethlen Istvánnak

(A Reggel tudósítójától.) E lap hasábjain éveken keresztül, egyedül és elhagyatva hirdették, hogy a mezőgazdasági termelés közzel világválságát a magyar gazdasági élet átpos és gyökeres reformok nélkül nem lesz képes áthidalni. Nem rokonszenves dolog a kárörvendő jó szerepét játszani, de nem tagadhatjuk meg magunktól azt az elégtételt, hogy azok a reformcsempék, amelyeket a hasábjain hirdettünk s amelyeket a gazdaságtudomány és a gyakorlati politika doktorai és bitorosai olyan fölényes kézzelgyűtéssel utasítottak el, ma már egyre sürűbben jelentkeznek a válság nyomában a magyar gazdasági életben, akik haragos tövédeké zaporát böcsötözték ránk, ma a meggyőződés mellhangján hirdetik ország-világ előtt a mezőgazdasági reformok elkerülhetetlen szükségét.

Schandl Károly, a Bethlen-rezime egyik legfőbb mezőgazdasági szakértője, kénytelen volt beismerni, hogy a bérlők sorában a legerősebbeknek és legszilárdabbaknak a paraszti bérlőszövetkezetek bizonyultak, de a volt földművelésügyi államtitkár aligha tudná indokolni,

miért mulasztotta el bérlői és termelési szövetkezetek százainak szervezését, ha az egy tucat ilyen kitűnően bevált?

A pénzügyi bizottságban a földművelésügyi miniszter tulzolt nyomatékkal mutatott rá arra, hogy a kormányának igenis van termelési programja, de beszédének sulypontja azon a kijelentésen nyugszik, hogy a termelési program előkészítése tovább folyik. Mindennél bizarrabb azonban, hogy a gyárpar érdekeinek hivatalos képviselője az ország törvényhozásának szintén emelt hangon figyelmeztette az országot és a többségi pártot az újabb földreform parancsoló szükségességére.

Welche Wendung durch Gottes Fügung!

Szövetkezési reform, termelési reform, földreform — az ország gyökeres mezőgazdasági reformjának ez a három alaplétele így emelkedett ki igen éles és megkapó formában az utóbbi hetek politikai vitáiból.

Csak egyetlen kétkedő hang szólalt meg ebben a vitában: Bethlen István gróf,

aki a pénzügyi bizottság szombati ülésén a földművelésügyi tárca tárgyalásánál támaszkodó hurokat pendített meg. A volt miniszterelnök nem beszél se a szövetkezeti reformról, se a földreformról, csak a termelési reformról, amely azonban az első kettőt feltételezi és amely véleménye szerint nem hajtható olyan gyorsan keresztül, mint az iparvilág. Minden egyéb tényezőtől függetlenül azért sem, mert minden reform, szerinte, a magyar nép konzervatívizmusába ütközik.

Reformok helyett Bethlen István gróf fokozott kivíteli prémiumokat ajánlott a mezőgazdasági export erősebb pénzügyi támogatását, szükség esetén kereskedelmpolitikai retorziókat. Udvariatlanság és tisztelatlenség volna, ha válság nélkül hagynánk Magyarországnak ezt az éven át volt kormányelnökének ezt az állásfoglalását s ezért engedje meg, hogy azt a kérdést intézzük hozzá, vajon a kivíteli prémiumok, az exporttámogatások és a retorzióknak ez a rendszere, amelyet munkalársai élen tíz éven át képviselt és érvényesített, azaz az eredménnyel járt-e, amely joggal lenné, hogy ehhez az elvált és költséges rendezettség tovább is ragaszkodjunk?

Vajon kivíteli prémiumok segítségével mennyi búzát, lisztet, marhát vittünk ki a nagy német piacra?

Vajon mit értünk el a retorziók segítségével Csehországot ellen? Vajon ki merne Olaszország ellen retorziókat alkalmazni azért, mert néhány héttel ezelőtt a magyar vágómarhák kontingensét egyetlen tonnyalással a minimumra szorította? De — kérdésköz tovább — meddig bírja az ország rohamosan szegényedő lakossága tovább viselni a rendszer pénzügyi terhét? S van-e olyan kivíteli segély, van-e annyi millió, amely képessé tenné bennünket, hogy megbirkozzunk a német tarifapolitikával, az orosz és lengyel versenyvel, a tengerentúli államok dumpingjével? A frontális lámadás kitűnő taktikai és hadgyakorlatokon, de gazdasági háborúban végzetes következményekkel járhat. A megkerülő mozdulat jóval olcsóbb, okosabb, egyszerűbb. A magyar mezőgazdaság természetesen piacait Ausztriát, Csehországot, Németországot és Olaszországot buzával, lisztel, marhával nehezben, gyümölcseivel, baromfiival, vajjal, tojással és fűszerekkel könnyebben lehet visszahódítani. A magyar termelési probléma éppen abban áll, hogyan lehetne mezőgazdaságunkat ezeknek a termékeknek márkaszere, egyöntetűen jó minőségű, tömeges termelésére át-

állítani. Bethlen István grófnak az a véleménye, hogy ez az átdállás csak nagyon lassú lehet, mert a magyar nép konzervatív természetű.

Vajjon az-e? Ha az is, nem konzervatívabb, mint a dán, morva, finn, belga vagy holland

s ha e nehézkes északi fajtákat egyetlen emberöltő alatt sikerült a modern termelési módszerre hitére téríteni, akkor ez a siker nem maradhat el a magyar parasztnál sem. O kégyelmes, méltóságos, nagyságos és tekintetes urak, mi céljuk van ez antik szólásoknak ma, amikor az ország tele van nyomorgó és reménytelen nagy- és kisgazdák százezreivel? Mi célja van e gazdasági szembeiktósdínek? Milliósokkal dobódnának, amikor kincstári jegyekkel fődözük a deficitet? Honnan vegye a ledeszetet a Károlyi-kormány Bethlen István agrártervezéhez?

Mi célja elhítenni az ország közvéleményével, hogy a kormányának van mezőgazdasági reformprogramja, amikor nincs?

Senki se vonja kétségbe, hogy a földművelésügyi miniszternek merve a szándoka, akaratja és a képessége is arra, hogy ezt a ma már

A forgalmi és a fogyasztási adók bevételi előirányzatát „a gazdasági helyzetre való tekintettel” csökkentette Korányi pénzügyminiszter

(A Reggel tudósítójától.) A kultuszárca költségvetésével együtt vasárnap került nyilvánosságra — utolsónak — a pénzügyminiszterium részletes költségvetése.

A tárca kiadásainak összege 26. bevételüknek összege 70 milliópengős esőkkenést mutat.

Érdekes tanulságokkal szolgál az adóbevételek előirányzata. Egyenesadóból az idei 231 millió helyett 249.8 milliópengős bevételt vár a pénzügyminiszter. A földadóbevétel változatlanul 31 millióban irányozza elő, de az indokolásban megjegyzi, hogy

„a mezőgazdasági termelés támogatása céljából a földadót a lisztforgalmi adóváltás alapján kezelve bevételéből fogják az 1932—33. költségvetési évben megteríteni”.

Házadóbevételként 68 millió helyett 85. társulati adóbevételként 21 millió helyett 18.5 millió pengő irányozza elő a költségvetés. Jövedelemadóbevételként 41 millió helyett 42 millió pengő, vagyonadóbevételként 40 millió helyett 16 millió pengő. Az alkalmazottak különadója címén 20 millió helyett 24 milliópengős tétel szerepel, nyilvános betétagapóliási pótdadó címén 24 millió helyett 17 millió. Rokkantellátási adóból 10 millió helyett 8.8 milliópengős bevételt vár a pénzügyminiszter, míg a vegyes bevételeknél (késedelmi kamatok, stb.) közel 2 milliópengős bevételi többletre számít. Érdekes az indokolásnak az a része, amelyben közli a pénzügyminiszter, hogy

a forgalmiadók bevételi előirányzatát, az általános forgalmiadó, valamint a cukorárpa-forgalmiadó kulcsának 2%-ról 3%-ra történő fölemelése ellenére is a gazdasági helyzetre való tekintettel, 101 millió pengőről 93.7 millió pengőre csökkentette

és közel kétmilliópengős esőkkenést irányozza elő az illetékeknek is. A fogyasztás általános esőkkenésével indokolja a pénzügyminiszter, hogy

a fogyasztási adóbevételeket az idei 88.8 millióval szemben 82 millió pengővel lehetett csak előirányozni. A esőkkenés 6.4 millió pengő.

„A fogyasztás alakulását mérlegelve — mondja Korányi pénzügyminiszter — esőkken tettem a szeszdó bevételét 18.6 millió pengőről 12 millió pengőre, a söradót pedig 5 millió pengőről 3.4 millió pengőre. E két adóem esőkkenésében jelentős része van annak, hogy a borfogyasztás, a borárak olesóbódásával kapcsolatban emelkedett. (2) A cukoradó előirányzatát — dacára az adótelét métermazsánként 40 pengő 60 fillérről 50 pengőre történő fölemelésének — 42.1 millió pengőről 41 millió pengőre esőkken tettem, mert a fogyasztásban mutatkozó visszacsúss az adó fölemelésével teljes mértékben ellensúlyozni nem lehetett. Bár a fogyasztásban az ásványolajnemeknél is esőkkenés észlelhető, az ásványolajadó előirányzata az adótelétek fölemelése folytán mégis 17.1 millió pengőről 20.1 millió pengőre volt emelhető. A tapasztalati adatok alapján a gyűjtőszereadó 4.1 millió és a szivarkahely-

HYPEROL
BACILLUSOK PUSZTÍTÓJA
HYPEROL
A SZARVATY PUSZTÍTÓJA
HYPEROL
EGYENYENÉNEK MEGÓVÓJA
HYPEROL
HYPEROL

égetően szükséges programot megalkossa, de kérdés, hogy a módja megvan-e rá? Kivel eszálja meg, talán a földművelésügyi miniszteriummal? Elképzelhető-e, hogy külső szakértők meg tudnak birkózni a miniszteriális bürokrácia féltékenységgel és politikai befolyással?

Magyarország ma ugyanabban a helyzetben van, mint Anglia volt pontosan száz évvel ezelőtt.

Az angol történelmi osztály hatalmát, befolyását és vagyonát a fiatal ipari kapitalizmus forradalmi erőitől egyetlen lendülettel, egyetlen nagy reformmal mentette meg. A reform szerzője és megvalósítója Anglia egyik legösőbb családjának sarja volt: Lord John Russell. Engedje meg Bethlen István gróf, hogy Lord Russell példáját tisztelettel a figyelmébe ajánljuk.

és szivarkapiradó 1.3 milliópengős előirányzatát változatlanul főtartottam.

A vámvajóvédék bevételéből előirányzott esözseget 84 millió pengőről 42 millió pengőre esőkken tettem. Ezt a jelentékeny esőkkenést a bevételi forgalomban a deviza- és behozatali korlátozások folytán mutatkozó nagy visszacsúss indokolja.

A dohányjövédék előirányzatát 154 millió pengőről 124 millióra esőkken tettem. A sófogyasztás állandósultnak látszik és ezért a sójövédék bevételét változatlanul 24.2 millió pengővel irányoztam elő.

A mesterséges édesítőszernek állami egyedáruságának bevétele az egyedárusági árak fölemelése folytán 79.550 pengővel emelhető volt.

Az osztálysorsjáték bevételét változatlanul 19 millió pengővel irányoztam elő.

× A borfogyasztási adó eltörlése érdekében három esztendő óta folyik a szőlősgazdák országos mozgósítása, eddig minden eredmény nélkül. A Bethlen-kormány miniszterei ismételten megígérték ennek az igazságtalan, elkeseredést és elégtelenséget keltő barbar adóemnek az enyhítését, de ígéretek beváltásával, mint annyi mással, adóak maradtak. Most a költségvetési vita előtt összeült a borvidéki képviselők blokka és egyhangú határozattal emelte nyolcaszeker szőlősgazda követelést: a borfogyasztási adó eltörlését. Ezzel a küzdelem színhelye a képviselőház ülésterme lett és a borvidékek társadalma a legnagyobb érdeklődéssel várja, hogy a kormány párti képviselők állják-e majd a vasárnap közhírrélt határozatot a — szavazásnál is?

× Magyar Általános Köszénhánya Rt. április 21-én tartott negyvenedik rendes évi közgyűlése jóváhagyta az évi jelentés és a zároszámadásokat, amelyek — a szokásos leírások után — 8.375.004.34 Ft (1930-ban 11.014.002.12 Ft) tiszta nyereséget mutatnak ki. Általános tartalékra 300.000 (1.200.000), tisztviselői nyugdíjintézetre 350.000 (400.000), munkásjólétre 250.000 (400.000), munkásföldlélésre 109.000 (100.000), Vida Jenő-Alapra 20.000 (20.000), kulturális célokra 50.000 (50.000) Ft fordítást, osztalékként részvényvonalon 24 Ft (múlt évben 32 Ft) fog kibővíteni. Fölgyőzőbiztosítókban Környey-Elkes László és báró Balványeszy Albertet választotta meg. Elnökké Berzeviczy Albert, alelnökké Bisteczy Rudolf és Vida Jenő vezérigazgató újból megválasztották.

× Magyar Panoptipar Rt. igazgatósága a közgyűléseket javasolói fogja Ft 740.163.80 nyereséggel Ft 428.916.06 értékesítésen leírás után részvényenként Ft 3.— (múlt évben Ft 3.—) osztalék kifizetését. A szelvényeket a Hitel bank váltja be.

× „Ungarischer Volkswirt”. Fialta-Dáni Ottó új gazdasági folyóirata változatos, érdekes és tanulságos tartalommal jelent meg. Szerkesztés és kiadó: IV. Molnárt utcán 20.

Györi-ut 24. számú házban modern hallos, komfortos háromszobás elsőemeleti erkélyes lakás olcsón kiadó

Ugyanott világos udvari közbúváró földi emeleten. 27-es villamos és 4-es autóbussz megálló

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

miről mit ír ma reggel?

— Van szerencsém az elmúlt hét eseményei kapcsán most már végérvényesen bejelenteni a tavaszt. Az Andrásy-ut jái ugyanis az utolsó 24 óra alatt — ez az a bizonyos „máról holnapra!” — hirtelen zöldelni kezdtek, a héten négy könnyű premier is volt, s miután a csók a parlamentben sem nevezhető szibériaián zord jelenségnek, nyugodtan elháríthatjuk magunkkal, hogy kezd körülünk verőfényben uszni a világ; még Korányi szigorú bejelentését sem tudták utját állni a tavasz optimizmusnak, — csak sugár merem mondani: az ősszel leállított autók is kezdenek lassan, egyik a másik után, előszivárogni, — vasárnap tele volt veük a Hűvösvölgy és a Stóbbhegy, fölpupuzázza hölgyekkel, urakkal, gyermekkel és némi félénk mosolygással is... — Na éljen, éljen! S maga min mosolygott a héten a legőzibűben?

— A Békeffi Laci kabaréján az Andrásy-uti Színházban. Fölconult itt a kül-és belpolitikától, a közgazdaságtól és a parlamenten keresztül a moziig, sőt a törvényszékig az egész mai magyar köz-és magánélet, de a karrikatúrának olyan szórakoztatóan vidám gesztusait, amelyek már-már a tragikus valóság iránti irgalom, megbocsátás, sőt elnézés hípiékéi firmamentumáig érnek el. Egész körbontani tanulmány az a hét képből álló kis revü, amelynek szerzője (öccsével, Békeffi Istvánnal együtt) fő-

szerzője, konferansziója a sofordaluan szellemes és kellemes Békeffi László, szereplői pedig a színház minden rendű és rangu művészei és művésznői. A kis revü egyik — szórnyevűje a „Régi kabaré”, amelyben a régi kabarének két olyan szatíra is személyesen szerepel, mint Medgyaszay Vilma és Huszár Puff, az előbbi természetesen a legիրésőbb régi sanzonokkal, az utóbbi pedig egy kis darabban, amelyben a meglepően friss Könyves Ilona a partnere. De szerepel a műsorban szegény Sajó Géza és néhai jó Nyáray Tóni is, akiket Pártos Gusztáv utánoz, úgy kedvesen, hogy a publikum alighanem áldozatul esik majd a színpad ravaszul üdülő öltetének, amellyel egy 15 évvel ifjabb korba öhajlja ringatni a nézőteret... Nagyon tetszett a második rész nagy darabja László Miklós „Nyár-őszaki” című négy, kislelővonalos életképe is. Összente, melegsziűvő drás. A kitűnő Bársnyó-Dajbukát-pár, a zseniális Vaszary Piroška, László (a szerző), Petheš és Pcti játsszák a főszerepeket, az epizódszereplők között homisítatlan naiva hangjaival az úde és ifjú Kéri Panni k. a. nyujtja ki részelen szerepkosmoló kar-mait az akkreditált nagy naivák felé...

— Apró... és milyen a Beldrosi új „naiva”-darabja?

— Az „Egy kis senki”? Összintén szőlvá, kissé meglep az a havold-loydpapaszemes, fanyar fölény, amellyel az új Bónyi-darabot igen tisztelt és nagrabecsiűt kritiküs kollégám egyrésze elintézi megkísérlette. Igaz ugyan, hogy valóban „hetek óta nem került már színe „Templom egere”-darab a fővárosi színpadokon”, de ehhez a Bónyi új darabja-

nak semmi szín alatt sincs oly és annyi kesz- ves köze, mint amennyivel kapcsolatba hozták a legkülönbözőbb kegyes vállveretésekk. S még csak az sem igaz, hogy a darab vezér- szólama a „Templom egere”-maticum, — ez nem a „Templom egere”-sujet, hanem a fordí- tott hamupipókéé, aki

A „Valaki” után „Egy kis senki” a Beldrosi- ban...

és Srdjeban nevelt, pesti számi cicáját Bónyi a színpadon nyédáholotta és doromboltatta, ma már csak a holdban, csetleg Harai gazdasági válságtól néln meg szüzi területein volnának föltáldhatók, de miért zavarjon az bennünket élvezetünkben, ha erre az élvezetre a darab alkalmat ad. Márpedig — ad. Különösen a más-odik föloldásban, amelynek bravuros egyes- kara színes, ritces, aranyos, — mai és pesti s határozottan az, ami színpadról a pesti publi- kumra mindig hatott. Részenről a szerep- osztás első sorában a tehetséges Dayka Margit rokotalan, keserűgés kis figuráját indokolat- lannak tartom; érdéme kelte ugyanis mő- gölte az apja tömételten ugyanának, a poru- sából kéne áradjon a porfőm és az arany- bizony, helyett még az érkezés kis selyem- kosztümjében is az azóit keldrosi kis ve- rék csak, akik később a másodikban jászák és akinek megmarad a harmadik vároverőnő, grand toalettljében is, amikor már minden ki- derült... Visszont éragodón fnom a partnere, Bádoi, illuziót kellően nyugodt és kellemes Somlay az ipar-és bankadób szerepében. Az itt főszerepeket játszó epizódisták tarkéska hivatalnoklány-csokrából hadd huzzam ki Székely Lujza buzavirágkék figuráját. Egy cigarettáz-izű, cinikus pesti lányt játszik anyyi fölényel, oly színesen és anyyi egyéni ízel, mintha most lépték volna ki győlekestül a pesti aszfaltból. Minden mondatát harsogó ne- vetés kíséri. Gombaszögi Ella mulattató bo- londériával alakít egy rikító pesti tipust, Akos Erzi halvány és rokonszeres szelidséggel egy másikat, a többi szerepekben Kovács Terus rutinja, Gózon bonhomója, Oláh Böske termé- selessége, Kovács Károly jó, száraz intrikus jellege érvényesül. Lontay, Balassa János, a színház egyik legnésebb, de esodátatos módon nem foglalkoztatott tehetsége: Szemler Mária, Dóza, Rákosi és Vértés Tibor jászák a többi szerepek. Tarnai kitűnő rendező: az előadás könnyed, színes; ritmusos van...

— Es milyenek a „Szibill” ritmusai? — Ó, tele van a szívem még most is, ahogy e sorokat írom, ezekkel a esodátatos melódiaikkal... A „Szibill” az operettnek abból a vilá- gából való, amikor még az operett igazán művészet volt. A jazz még nem volt sehöl... És a „Szibill” híres data a színeken ke- resztül egy kiesül szűlt a csillagoknak is, amelyek felé az az utánozhatatlan muzsikus, akít Jacobi Viktornak hívtak, mindig nézett. Fedák éragodó, nagystíliú ebben a nagy sze- repében...

— Ez olyan esű volt — mondotta —, amelyet az ember el sem tud már képselni, hogy — van még ilyen... A publikum érdekesebb volt, mint az,

Kis Petrovom, remélem megbocsátja...

Affér az Admirál- ban...

Fognak a nemes prémek.

Londonból jelentik: A Hudson Bay-aukció a rókakereslet többszörösen meghaladta a ki- nálatot és ennek következtében az ezüst-, kék-, kereszt- és egyéb rókákért sokkal magasabb árakat fizettek a szüesők, mint a januári aukción.

Ennek hatása az egész világon már érezhető és ennek tulajdonítható az a nagy vásárlási láz is, amely Budapestien a nemes rókák és mindenféle nemes szőrmeék piacán tapasztalható.

amit mi csodálunk a színpadon. Volt valami esodátatos meghatottság ezen a szmokingos, esztélyi- ruhás nézőtérn, még a lapsnak is valami különös színe, limbrája volt, nem is tudom, hogy miért. Ebben a lapban szeretet volt, emlékezés és bizsa- rangús mindaz után, amit a „Szibill” jelentett... Béke volt és senkinek sem fájt a szíve...

— Petrovot ki jászotta?

— Nádor Jenő. Ó volt egyébként az egyetlen Fedákon és Latabáron kívül, az eredeti sze- reptők közül. Szépen énekelt, hűveel, szívvel jászott. A nagyhercegnő Molnár Aranka jászotta szentimentális meghatottsággal, de stí- lussal, nagyon finoman. Latabár a kormányzó szerepében kellett hatást masztodon humoróz- nek; elefántcsont-sulyos eszközeivel, Sarah villódzóan és csapogva Fejes Teri jászotta, Konstantin nagyherceget prémes orosz rutinál és eleganciával Kertész Gábor. Igazán szép este volt, bizonyos, hogy a publikum kedvét fogja találni a „Szibill” repriében...

— Hja, a szép zene. „Kis Petrovom, remé- lem megbocsátja...” Mondja csak: maga nem ismerte ezeket a bécsi hamiskárttyásokat? — Nem, de beszéltem valakivel, aki nemcsak hogy ismerte őket, de kárttyázott is velük egyszer a kommunén, a Lúnderbank egyik igazgatójának a lakásán. A díszes trió vezere Berzericzey volt, ő állította össze a „flótát”, — így hírvék az előre preparált kárttyasomagot kárttyás nyelven. A flóta ugyi volt összedállva, hogy ha a poentör második lapja páratlan kárttya volt, vagyis 1, 3, 5, 7, 9, akkor a követ- kező coup-t a poentör nyerte. Most aztán vége. Eljászottak az utolsó coup-t...

— És mit jászott a Király-Színház?

— Vaszary Jánosnak „Anygalt vellem jele- ségűl” című vígjátékát, amelyhez a színház jellegére való tekintettel kerítették egy kis zenét, hogy a mulatságos és vidám szöveget melódiaik is tarkítsák. Vaszary eredeti tehet- ségű, rendkívül átteles és színes fanlaziájú fiatal írő — tehetsége annyira hasonlít nővére, Piroška színesi talentumához! —, akinek írői egyénisége párisi tartózkodása alatt jaccese- dett ki és ment át azon a megtermékenyítő ha- tásn, amely most mindenekelett meglehetősen nagy produktivitásában mutatkozik. (Vaszary- nak ez a harmadik darabja ebben a szezonban.) Új darabja két főszerepét prózai színészek, a dekoratíven tehetséges Lázár Mária és a spleenesen vidám Törzs Jenő jászák, a többi főszerep Rótkaynak, Págernek, Z. Molnárnak, egy szubrettljűnek a csinos és ügyes Fenyvesi Erának és egy harmadik női főszerep Zala Karolinának jutott.

— S buesztől?

— Buesztől van egy pikánsabb zenei törté- netem. A belvárosi pirosplüssös kis bárban szórakozott nagyobb hölgytársaságban néhány nappal ezelőt az az ifjú bankigazgató, aki egyéb eddigi társadalmi ambiciói koronájával nyíltan a krakélereskédést szerette volna vá- lasztani akkor, amikor egy előtte ismeretlen fiatal sportsmannek, aki távozóban — s egészen biztos, hogy Affér az Admirál- ban... — csak szórakozottságból — elfelejtette abutását letenni a zene tányér- jára, utánaesztől jó óratosan, hogy: „na, na, hát a zenének nem adunk!” A fiatal sportsman- nek azonban kitűnő füle van és föllábal a ruhájában állva, mégis meghallotta a meg- jegyzést. Visszafordult s nyomban ányujtolt a bank reményességének két — ötöst, egyet jobbról s egyet balról. „Ezt adom a zenének, szíveskedjék majd átadni...” szólt s távozott nyugodtan. Az úgy loagias folytatódsáról semmi hír.

Varsányi Irén, Gnál Franciska, G. Kertész Ella, Góth, Györgyni, Gárdonyi, Makláry fölléptével

A kisasszony

Jacques Deval szenzációs új párisi színdarabja Stella Adorján fordításában

szombaton, április 30-án először a

Vigszínházban

Lányok és fiúk.

— A Művész Színház bemutatója. —

A Művész-Színház szombatra, április 29-ára tüzte ki második premierjét: bemutatja Halász Irénnek, a „Meddig fogsz szeretni?” nagy- sikerű fiatal szerzőjének új vígjátékát. A „Lányok és fiúk” a mai élet, a mai ifjúság örömeinek és bánatainak színes, megkapóan igaz ábrázolása. 1932 Budapestiének emberei: úni és lányai a hősei ennek a művészi és mulatságos, izgalmas aktuális játéknak.

A Művész-Színház kitűnő színészgárdát állít a rendkívül érdekes darab színpadátába. Muráti Lili, Akos Erzi, Turay Ida, Vágó, Soltesz Annie, Simon Maresa, Har- sányi Rezső, Várady Lajos, Berend István, Nagy György, Bogner Elek jászák a főbb szerepeket, rajtuk kívül az epizódszereplőknek egész sora vanul föl a színpadon. Rendező: Bárdos Artúr. A sokképes darab díszleteit Hergetz Rezső tervezte. Szombatiú juponta a „Támadás” kerül színe, amely a harmadik jupulemn túl is telt házakat vonz.

Balatonfnyvesen
villatellek pályandvárnál 60 havi részlete.
Prospektust küld: Szabó Antal, Nagykanizsa

VASÁRNAPI SPORT

Magyar futballtragédia a bécsi Hohe Wartén

8:2 (4:2) arányukatasztrofális vereséget szenvedtek a magyar válogatottak. — Birlem német bíró vérlázítóan nyomta a magyar csapatot, amelyből Lykát és Toldit kiállította. Csődöt mondott a magyar védelem és a halvesor. — Csak Cseh II. játszott jól a magyar csapatban, ő lötte a két gólt is. — Sindelar, az osztrák center szemképráztaóan játszott. Az osztrák góllövők: Schall (4), Sindelar (3) és Gschweidl. — 60.000 néző, telt ház a Hohe Wartén

Bécs, április 24.

(A Reggel kiküldött munkatársától.) Lehet-e valami szomorubb látvány, mint nézni a nemzeti válogatott csapat kínos vergődését és az egymásután hulló gólokat a magyar kapuba? Pedig Budapestről két különvonat és reagentet autó hozta a magyar közönséget, amely tanuja volt ennek a lesújtó látványnak. Délelőtt 3:1-re győztek Bécsben a magyar győphokkisták és mindenki azt hitte, hogy ez jó előjel a meccs előtt. Bécs utcáin minden második ember kezében magyar zászló volt. És este? Eryetlen zászlót se lehetett látni...

Délután 8:2-re kapott ki a magyar válogatott az osztrákoktól, megdöbbentően, elképesztően súlyos arányban. Mi történt a magyar csapatnál, amely még egy hónappal ezelőtt Prágóban 3:1-re győzött? Mi történt? — Erre a kérdésre meg lehet adni röviden a választ:

a magyarok rosszul játszottak, az osztrákok kitűnően.

És a bíró olyan vérlázítóan sújtotta ítéleteivel a magyar tizenegyet, hogyha

történetesen Budapesten vezetne volna ezt a meccset, akkor úgy elveri rajta a közönség a port, hogy soha többé nem nyúl bírói síphoz.

A bíró... Ez szokott lenni a kifogás minden elvesztett külföldi meccs után. Soha jogosabb nem volt ez a kifogás, mint most. De szögezzük le tárgyilagosan, hogy

a vereséget tökéletesen megérdemelte a magyar csapat,

amelynek tagjai mélyen formájuk alatt játszottak.

Remek iramban kezdődött a meccs. Villámgyors magyar támadás, gólhelyzet, de a labda elkerüli a kaput. A következő percben osztrák támadás és már a magyar kapuban a labda. Hozható-e ez a tragikus kezdet más folytatást? A miénk letört a gyors gól és csak akkor éledt föl a remény, amikor 2:1-re, majd 4:2-re vezettek az osztrákok. A második félidő különösen a két magyar játékos kiállításán, komolytalan, egyoldalú, macska-egér harc volt. Örüljünk, hogy nem kaptunk tíz gólt az osztrákoktól. A meccs előtt, a pálya mentén két-háromszoros áron kínálták a zugforgalomban a jegyeket. A 60.000 nézős arénában minden jegy ellett.

Nem volt védelmünk és halvesorunk

A magyar csapat nélkülözötte ezen a meccsen Sárosit, Dudást, Borsányit, Auert és Kocsist, akik valamennyien betegek. Ilyen hátránnyal nem is lehetett Bécsben győzni, mert a tartaléksorozatban nem tudtuk fölfedezni az annyi-szer megdicsért magyaros felkészedést és odaadó küzdeleműt. A két öreg hátvédőtől, Takács I.-től és Mandltól nem is várhattunk sokat.

de biztunk halvesorunkban, amelynek csődje megmagyarázhatóan.

A magyarok eszalagassuak voltak az osztrákok mellett, passzaik rossz hejre mentek és hiányzott belőlük a futball fortélyos technika és — ami a legdöntőbb körülmény — hiányzott a szerencse! Rossz volt a védelem, rossz volt a halvesor és néhány perctől eltekintve, rossz volt a csatársor is.

A lassúság és bizonytalanság oka a szokatlan füves pálya volt. Hiába, óriási előnyt jelent a külföldieknek velünk szemben, hogy nekünk Budapesten nincs füves pályánk és amikor idegenben kell játszani, csuszának, esetlenek, bollandak a magyarok. Füves talaj kell a magyar pályákra, ha lépést akarunk tartani a külfölddel. A legszomorubb, hogy a bajnoki meccseken kitűnően szereplő ferencvárosi játékosok mennyire fölismerhetetlenül gyöngéek voltak!

Szabó a kapuban nagyon nehéz feladat előtt állott. A két lassu bekk mellett villámgyorsan robotgat fejle az osztrák csatárok, akik legfőbbször tiszta helyzetbe kerültek. Szabó három gólnál clemi hibát követett el, bravurt alig láttunk tőle. Takács I. olyan lassu volt

az osztrákok mellett, mint a pesti villamos az autó mellett. Mire Takács I. megfordult, már a kapuban táncolt a labda. Mandl az utolsó időben állandóan rossz formát mutatott és most sem volt a régi, szemrehányás azonban nem érheti. Dolgozott, de sokszor hagyta magára és így tehetetlen volt egyszerre három osztrákkal szemben. Igen, ez volt a halvesor leg-súlyosabb hibája: magárahagyta a védelmet. Ha Kalmár vagy Lázár nem keresztülment az osztrák támadósról, nem fordultak meg, hogy hátul segítsenek, hanem hagyták a két lassu bekket egyedül. Lázár keltette a legnagyobb csalódást. Az első gólnál hibázott, ez befolyásolta végig. Tuloktat tartotta magánál a labdát és az osztrák jobbszélső azt csinált mellette, amit akart. Kalmár pillanatra sem tudta Sárosit pótolni, Lyka pedig egész idő alatt az átlagon mélyen alul szerepelt. A csatársorból csak Cseh II. játszott elfogadhatóan. Zavadzsky olyan gyámoltalanul játszott, hogy rossz volt nézni. Turai alig tudott megmozdulni, úgy fogták. Toldi igen jól kezdett, de azután visszacsúszott. Többet vadászott a durva Schrammcsis lábára, mint a labdára. Kohut sem ért sokat.

6:2 volt az eredmény, amikor a bíró a második félidő 13. és 18. percében egy-egy durvasággért Lykát és a magáról súlyosan megfélemezte Toldit kiállította.

a meccs ekkor lehat már el volt veszve, de a bírónak, ha már kiállította őket, ki kellett volna a két osztrák testét is állítani. Birlem ur azonban csak azzal törődött, hogy a hatalmas osztrák közönség kedvében járjon. Mit érdekelték őt a magyarok? Hagyták, hogy országjáró gólokat rugjanak az osztrákok és rendre lefuita a magyar támadásokat minden ok nélkül. Birlem ur elérte célját: a csécselék meg volt elégedve vele.

A „Wundermannschaft“

Igy hívják most Bécsben az osztrák válogatott csapatot. Ezen a meccsen valóban Wundermannschaft volt az osztrák tizenegy. Gyorsak, technikásak, elevenek ezek az osztrákok. Kitűnő a kondíciójuk és Meisl Hugo, az osztrák kapitány megtanította a fiait futni. A csapat hőse a centerastar Sindelar volt, aki szemfényvesztő produkciókat mutatott be. Ha Sindelarhoz került a labda, az mindig a legnagyobb veszélyt jelentette a magyar kapura. De épp ilyen tünteményes volt Zischek, a jobbszélső és Schall, a balösszekötő. Vogl is pompás volt, csak Gschweidl ritt ki a csatárlánéból. A halvesor három tagja: Braun, Hoffmann és Nusch egyformán remekeltek. A hátvédek, Schrammcsis és Blum, biztosan romboltak, Hiden azonban nem volt a megszokott bravurkapus.

Már a kezdés is tragikus.

Furesa, nyomott a hangulat a meccs előtt a magyar öltözőben. A játékosokon nem látszik a lelkesedés. Fásultan várják a mérkőzést, mintha előre éreznék, hogy mi fog történni. A meggyisok dresszben kifutó magyar csapatot csak gyöngye, udvarias taps fogadja a pályán, annál nagyobb perze a taps, amikor a Wundermannschaft kivonul. A hetvenedik találkozás alkalmából a magyar csapat hatalmas nemzeti színű zászlós babérokoszorút kap, majd fényképezés és a sorshúzás következik. A csapatok a következő összeállításban vonulnak föl:

Ausztria: Hiden (WAC) — Schrammcsis (Rapid), Blum (Vienna) — Braun (WAC), Hoffmann (Vienna), Nusch (Austria) — Zischek (Wacker), Gschweidl (Vienna), Sindelar (Austria), Schall, Vogel (Admira).

Magyarország: Szabó (Hungária) — Takács I. (Ferencváros), Mandl (Hungária) — Lyka (Ferencváros), Kalmár (Hungária), Lázár (Ferencváros) — Zavadzsky (MÁVAG), Cseh II. (Hungária), Turai, Toldi, Kohut (Ferencváros).

Az osztrákok választanak, a magyarok kezdenek nap ellen. Kalmár az ellenfélhez passzol és Takács I. szerel. Villámgyors magyar támadás lép meg az osztrákokat. Turai Kohutot szökteti, aki remekül átmejj az osztrák védelemre, beadja a labdát, Cseh II. azon-

ban a kifutó Hiden elől az üres kapu fölé lö. Nagy helyzet volt! Ha ez a labda be megy, talán minden másképen történik! A 2. percben Zischek beadását Schall tisztán fejeli sarokra, de Szabó véd. A 3. percben Lázár hibájából Zischek elfut, beadja a labdát

Sindelarnak, aki mellette maga elé stoppolja és hiába üldözi Mandl, közelről belövi az osztrák vezető gólt (1:0).

Ez a magyar balszerencse. Nekünk nem sikerült, nekik igen. Ezután Mandl alig tud kornerre menteni, az ellenkező oldalon pedig Toldi kapu fölé lö. Rövid időre magyar fölény következik. A 11. percben Zavadzsky beadása nagy kavardást kelt az osztrák kapu előtt és Hiden óriási szerencséjével halássza el a labdát Toldi elől. Turai jó helyzetbe kerül, de késlekedik. A 14. percben a tizenhatos vonal tájékán Kalmárt Gschweidl faultolja, a bíró azonban nem füttyöl, Zischek beadja a labdát és

Sindelarn gyors, védhetetlen gólt lö.

A bíró súlyosan tévedett emel a gólnál. Ujra-kezdés után a nagy örömmámorban uszó osztrák csapat alig tér magához, amikor

Cseh II. hosszu, éles lövése máris az osztrák kapu sarkába gurul (2:1)

A váratlan magyar gól sem segít sokat. Lázár szinte alszik a pályán és Mandl állandóan magára van hagyatva. Sok a hibás magyar passz. Lyka hajmeresztő hibájából az osztrákok jutnak kornerhez, egy magyar támadást pedig Birlem akkor füttyöl le, amikor a magyar csatárok gólhelyzetbe kerülnek. A 22. percben

Mandl csak kézzel tud menteni, szerencsére a tizenhatoson kívül. Hiden fogja Toldi fejését, a másik oldalon pedig az egyre jobban szorongató osztrákok ismét kornerket szereznek. A 29. percben Lyka és Takács I. súlyos hibájából Zischek tiszta helyzetbe kerül, de szerencsére kapu fölé lö. Ezután Kohut ereszt ki a tacesvonalon kívülré Turai passzáit.

Két perc: két osztrák gól!

A 31. percben Vogel remekül szökteti Schallt, aki magasan bead. A labdát

Szabó nyugodtan várja a gyors Sindelar azonban Lyka elől a kapuba fejeli (3:1).

Súlyos kapushiba volt! Az osztrák közönség már örömmámorban uszik, amely valószínűleg extázissá fokozódik két perc múlva. Ekkor ugyanis

Zischek lövését Szabó kiejti és Schall közelről belövi a negyedik gólt. Ujabb magyar kapushiba (4:1).

Föltűnő, hogy az a magyar half, amelyiken az osztrák csatár átmejj, nem fordul vissza, hogy segítsen a védelemnek. Így azután nem esoda, ha állandó veszélyben forog a magyar kapu. Az osztrákok nagy fölényben vannak. Kalmár és Lyka csak faultalt tudnak menteni. Elöl Turai hibát-hibára halmoz, Toldi pedig külön harcot vis Schrammcsissal és cymmás lábaddal vadásszik. A 36. percben a bíró Toldit figyelmezteti. Később Schrammcsis megüti Toldit és most ő kap bírói figyelmeztetést. Változatos mezőnyjáték következik. Turai a mezőnyben oxfordozik, természetesen az ellenfélhez és olyan könnyedén játszik, mintha leg-alább is mi vezetnénk 4:1-re. A 43. percben

Turai átadását Cseh II. a kifutó Hiden elől az üres kapuba lövi (4:2).

Ezzel vége is a félidőnek.

A hetedik percben már 6:2 az eredmény

A második félidő első percben Schall hajszálra kapu fölé lö, Zavadzsky pedig a kapu mögé centeroz. Az ötödik percben Takács I. két méterrel a kapu előtt kirugás helyett hátra akarja engedni a labdát Szabónak, Schall azonban észreveszi a kínálózó alkalmat és

mielőtt a kapus odaérkezhetne, közelről be-
rugja az ötödik gólt.

Ez is súlyos védelmi hiba volt. A 7. percben Vogl lefut, beadását Zisek remekül fejeli kapura.

A már gólnak látszó labdát Szabó bravurosán külti, de a fedezetlen Gschweidl két lépésről bepesszolja a kapuba (6:2).

A magyar közönség a fejtőgójt, a zászlók el-tűnnek a kezekből és a leglőbben szomoruan indulnak el a pályáról. *A helyzet olyan, hogy az osztrák csapat akár tíz gól is lehet.* Az osztrák csapatársor is állandóan a magyar fél-fél tenyázik és szinte iskolázik az ellenfél-le. A 13. percben Vogl megrugja Lykát, a bíró azonban nem fűtül. Lyka utánasiét és visszaru-gja az osztrák csapatát. A bíró most sem fűtül. Most

Vogl faultolja Lykát, mire a magyar játékos, magáról megelégedve, erősen meg-bokszolja az osztrák játékost, a bíró erre leküldi a pályáról.

Igazságos ítélet mindkét játékos kiállítását lett volna. Hibás taktika: Cseh II., az egyetlen jó magyar csatár, meg hátra Lyka helyére. Az osztrák főlény folytatódik. Most már nem is komoly a meccs, hiszen csak tíz magyar van a pályán. A 18. percben Toldi megrugja Schramscist, ártatlan a fault, de

Toldi megelégedik magáról és illetlen a bíróval szemben, amiért a bíró azonnal le-küldi a pályáról.

Most már csak kilenc magyar játékos tevégy osztrák ellen. Egész komolytalan már a mérkő-zés. A közönség biztatja ugyan az osztrák csap-at, amely azonban már nem nagyon erő-lődik.

Schall berugja a következő gólt és most már 7:2 az eredmény.

Az osztrák közönség boldog. „Kár” — mondogatják — „hogy szesztilalom van.”

A 29. percben Zisek lefut, gyöngye lövését Szabó kiejti és Schall a hálóba helyezi a labdát. (8:2)

Rossz nézni, mi van a pályán. Állandó osztrák főlény. A magyar játékosok csak lézengenek és húzzák az időt. A pálya mellett, ahol az eredménytábla van, már nem bírják kitenni az eredményt: *nincs nyolcas szám.* A 32. percben a három csatárral is támadó magyar csap-at két percre főlénybe jut. Kohut azonban késkékedik a lövéssel. A 35. percben Schall újból tisztán áll, gólt is lő, a bíró azonban szerencsére nem itéli meg, mert Sindelar of-szajdon állt. (Egytel több vagy kevesebb, már nem is számít. Az osztrák közönség már nem is haragszik érte.) A 37. percben magyar korner. Hiden bravurosán kibokszolja. A 41. percben a leálló osztrákokkal szemben Turai kerül helyzetbe, de kapu mellé lő. Végre be-fejeződik a mérkőzés.

Meisl: „Fogadják részvételmet!”

Vége a meccsnek. A közönség diadalitasan fűvözi kedvenceit. Különösen Hiden nevét harsogják. A magyar csapat letörtén, szomoruan vonul öltözőjébe. Néma, bangtalan min-denki. A játékosok nem oklják egymást, csak a bíró ellen fakadnak ki.

Máriássy Lajos dr., a magyar szövetségi kapitány ezeket mondja A Reggel-nek: A bíró tette ténkre a mérkőzést. Már az első félidőben annyira nyomta a magyar csapatot, hogy ököibe szorult az ember keze. A magyar csapatnak nem sikerült senmi, az osztrákok-nak minden.

— Két hét múlva az olaszok ellen játszunk Budapestén — szól közbe valaki.

Erre a kapitány nem tud mit válaszolni.

Meisl Hugó, az osztrák szövetségi kapitány ezeket mondja: — A bíró tulszigoru volt, mert már 6:2-nél eldött a mérkőzés. A két magyar játékos ki-állítását fölösleges volt. Furcsa, hogy Toldi többet játszott lábra, mint labdára. Amig az eredmény 4:2 volt, nem tudtam, hogy melyik csapat fogja nyerni a mérkőzést, *addig telje-sen nyílt volt a játék.* Mindenesetre fogadják részvételmet!

A bíró kitüntettük azzal, hogy még szóba álltunk vele a meccs után.

Ugy bíraskodtam, ahogy tudtam — mon-dotta.

Mérkőzés után barátságos banketten ünne-pelte a két szövetség és a játékosok a hetven-dik osztrák-magyar találkozását. Az osztrákok-nak volt ünneplnivalójuk...

A 70. magyar-osztrák mérkőzés után a mér-leg ugy fest, hogy

31 magyar győzelemmel szemben az osztrák-
k 23 győzelmet aráltak,

míg 16 meccs eldöntetlenül végződött. A nyolca-csal több magyar győzelem ellenére a gólarány csak 138:144 Magyarország javára.

Bulgária ellen 1:1 arányban eldöntetlenül játszottak a magyar profi kombináltak

Szofia, április 24. (A Reggel távirata.) A magyar profi kom-binált Törökországból visszatérően vasár-

nap délután Szófiában a bolgár válogatottal mérkőzött. A meccs eredménye 1:1 volt, miután a félidőben a bolgárok még 1:0-ra vezet-tek. Az első gól a 10. percben esett. A magyar csapat technikai fölényét a bolgárok lelkesé-
dése ellensúlyozta s így a játék végig kiegyen-súlyozott maradt. A második félidő 4. percben a magyarok kiegyenlítették, de a győzel-met egyik félnek sem sikerült kieroszakolnia. A mérkőzés nyívót érősen rontotta a szakadó esőben fölázott talaj.

A III. Kerületi FC és az Attila veresége idegenben

Pécs amatőr válogatottjai is kikaptak

(A Reggel tudósítójától.) A magyar futballt nemcsak Bécsben érte súlyos katasztrófa, mert Pozsonyban a III. ker. FC. Kolozsváron pedig az Attila szenvedett nem várt vereséget, sőt Pécs amatőr reprezentánsai is alulmaradtak Eszék válogatottjaival szemben.

A három kudarcról alábbi távirataink szá-molnak be: Pozsony, április 24.

Bratislava—III. ker. FC 2:1 (1:0).

A III. kerületiek a múlt évben 8:1-re verték a pozsonyiakat, akiknek ha a legminimálisabb gólarányban is, de sikerült revansot vennük. A III. ker. FC mentéségre szolgált, hogy őt tartalékkal vette föl a küzdőmet, akiknek a helyére a Kispesztől kérték kölcsön játékost.

A pesti csapat az első félidőben nehezen me-legedett bele a játékba és csak Horky két gólja után „kapesolt rá”. A III. kerületiek a fínisben nagy főlénybe kerültek, de Zilahi már csak szépiteni tudott az eredményen. 3000 néző. Bíró: Popovszky.

Kolozsvár, április 24.

Universitatea—Attila 4:1 (1:0).

A KAC ellen szombaton 4:0 arányban ki-harcolt győzelme után az Attila ma nagy esá-lódást keltett, különösen a szünet előtt ját-szott a miskolci profi együttes gyöngén. Az Attila egyetlen gólja a második félidő 29. per-cében Vadász 25 méteres szabadrugásából esett.

1500 néző. — Bíró: Muresan.

Pécs, április 24.

Eszék válogatott—Pécs válogatott 2:0 (1:0).

Az eszéki csapat mindvégig főlényben volt és az I. osztályu profi csapatokkal egyenrangu ellenfeleket bizonyított. A pécetek közül csak Veréb hátvéd és Simon kapus mutatott jó for-mát. Az első gól a 34., a második szünet után, a 29. percben esett.

A mérkőzés előtt az amatőr B) válogatott játszott a Pécs-Baranya ellen és 3:1 (0:1) arányban győzött.

2000 néző. — Bíró: Krebsz.

A Hungária a Magyar Kupa döntőjében

Hungária—Tatabánya SC 4:2 (1:0)

Tatabánya, április 24.

(A Reggel tudósítójától.) A Hungária vasár-nap Tatabányán játszotta a TSC ellen a Ma-gyar Kupa elődöntőjét. A válogatottjai nél-kül fölláló két-fehér csapat gyöngye játékkal is 4:2-re legyőzte a jóképességű tatabányai csapatot és győzelmevel bekerült a döntőbe, ahol a Ferenovás—III. kerület-mérkőzés győztesével kerül szembe az elsősgéért. A mér-kőzést mintegy 3000 főnyi rekordközönség nézte végig.

— Az első félidőben a TSC többet támad, de ennek ellenére a Hungária szerzi meg a vezetést Szvarek révén.

A második félidőben a tatabányaiak erősen visszaesnek és a profik fokozatos főlénybe ke-rülnek, nagy meglepetésre azonban a TSC Székely révén kiegyenlített, sőt röviddel utána János a vezetést is megszerzi. Ezzel azonban el is lőtték minden puskaporukat. A Hungá-ria „rakapcsol” és Ticska, Baráky, majd Iglyó góljaival 4:2 arányban megnyeri a mérkőzést.

A Hungária kimagaslóan legjobb játékos a az ujjonnan szerződtetett Somogyi centerhálf volt. Bíró: dr. Juhász Attila.

Csonka forduló a II. ligában. A második ligában csak három bajnoki mérkőzést játszó-tak, amelyek favoritgyőzelmekkel végződtek. Eredmények: Soroksár—Mogyoró 8:3 (3:1), Vac FC—Terézváros 4:0 (1:0), Ete FC—Rákospalota 6:0 (2:0).

Kikapott az FTC. Az amatőr bajnokság va-sárnapi fordulója a szezon legnagyobb megle-petését hozta. Az első helyen álló FTC ugyanis vereséget szenvedett a seroghajó III. ker. TVE-től és miután a rivális Törékvés ismét győzött, bajnoki remények megintogtak. Eredmények: III. ker. TVE—FTC 2:1 (1:1), BSKZRT—35es FC 0:0, Törékvés—UTE 1:0 (1:0), ÚRAK—Fer. Vasutas 1:1 (1:0), Elektro-mos—BSE 6:3 (0:1), MTK—BEAC 1:0 (1:0).

Külföldi futballeredmények. Csehszlovák liga: Nachod—Slavia 4:1 (3:0), Viktoria Pilsen—Viktoria Ziskov 6:0, Bohemians—Kladno 2:0 (1:0). A Slavia veresége örjási meglepetés. — A Sparta az IFC Nürnberggel mérkőzött és az egykori német bíróalmi bajnokot 2:1 (0:1)-re verte. — Francia serlvádövés: AS Cannes—Racing Club Rubeix 1:0. — Drezda: Austria B) válogatott—Középmeiorország válogatott 5:1 (4:1). — Ornieta: Spanyolország—Jugoszlávia válogatott 2:1 (2:1).

Győzött Del válogatott csapata. Békéscsabán vasárnap ütközött meg a déli és keleti kerü-lét válogatott csapata a Dróhr-serlegért. A mérkőzés 6:2 (5:1) arányban a déliek főlényes győzelmével végződött. Góllövők: Engelhardt (4) és Solti (2), illetőleg Jancsó és Sámsón.

Taris 500 méteres távon világrekordot javít-tott. Párisból jelentik, hogy Jean Taris az 500 méteres gyorsúszás világrekordját 6 perc 01.2 másodpercre javította. Az eddigi rekordot a svéd Arne Borg tartotta 6 p. 05.4 mp.-es idővel.

Douda tudtolta Hirschfeld sulydóbo-vilá-grekordját. Prágából jelentik, hogy Douda, a csehszlovákok kiváló sulyatlétája a Slavia vasárnapi versenyén 16.05 méter nagyszerű eredménnyel nyerte meg a sulydóbot. Douda eredménye félcentiméterrel jobb a német Hirschfeld 16.04 $\frac{1}{2}$ méterrel nyilvántartott világrekordjánál.

A Nemzeti Torna Egyes. Magyarország legregibb lo-r-nászorszátele vasárnap este föl sikerült díszszőrmé rendezet előkölözés előtt. A verseny kiemel-kező eseménye a Vetsay István-érmekverseny volt, amelyben erős küzdelem után az NTE csapata gy-
zött 297.8 ponttal B TC (295.9 pont) és az OTE (290 pont) előtt. A gyermekek bájos mutatványai, a kí-tíró hőlyvesapat torna- és fánaszámú, valamint a fűférgyűttes nagyszerű teljesítménye sok tapsot aratott.

Külföldi iskolák, nevelőintézetek, penziók és üdülőhelyek

Kathe-Wulff Laban-Iskola
BASEL, Rheinschanze 2.
Gymnastikai és táncművelő kiképzés oklevél. Prospektus

Magán Kereskedelmi Szakiskola
BASEL, Freiestrasse 74
Az összes kereskedelmi szakok oktatása. Nyelvek. Prospektus.

BERGEN (Traunstein mellett). Nagyszerű hegyi fekvés. **HAUS ZUR SONNE**. Leánypenzionátus. Nyelvek. Zene. Sport. Művészetek. Prospektus

Pension KOETTIG Dresden
Csanlettestrasse 19. Előkelő pensio, legkényelmesebb berendezéssel. Gyönyörű kert. Szobák ellátással is. Prospektus.

FREIBURG, Ludwigstrasse 33.
Pension Schlossbergblick. — Csendes fekvés. Kitérő modern berendezés. Elismerően jó ellátás. Méréselt árak. Prospektus.

FREIBURG (BREISGAU)
St. Ursula főreáliskola leányok részére internátussal.

Hatalmas kertekből övezve, több vilában a legkorszerűbb berendezéssel. Iskolai oktatás. Nyelvek. Zene. Sport. Méréselt árak. Prospektus.

FREUDENSTADT (Schwarzwald)
Legnagyobb fekvésű. Düközthon. Strassburgstrasse 36. Iskolai oktatás. Nyelvek. Zene. Sport. Balzám-názium és főreáliskola a helységben. Prospektus.
Vezető: Frau Geheimrat Zürn.

Mink-léte Huszárak szakiskola
LEIPZIG, Arndtstrasse 71
Legjobb szakiskola, világhírű. Elmélet és gyakorlati oktatás a legkorszerűbb technikai felszereléssel. 13 kurzus május 30-án lérik részre április 30-án. Nőknek pedig a kurzus többször az év folyamán. Következő kurzus május 18-tól június 18-ig. Prospektus.

Deutsch-Englische Studienheim
München, Franz Josefstr. 23. Leányok részére. Kor-szerű berendezés. Nyelvek. Zene. Irodalom. Művészet-történet. Prospektus. Igazgató: Dr. Lehmann Eliso

MÜNCHEN, Priemayerstrasse 10
Hotel-Pension Central
A főpályaudvartól 1 perre. Modern berendezés. Teljes kényre-lem. Családias. Magyarok által látogtva. Méréselt árak

München. Pension Concordia
Luitpoldstrasse 19. A főpályaudvar köv. közelében. Szép szobák. Kényelem. Olcsó árak

MARTHA HAUS NÜRNBERG
Wolfgangstr. 4 (Versa für Inunero Mission). Pensionátus leányok részére. Teljeskörű felszerelés. Szép szobák. Kitérő ellátás. Méréselt árak. Prospektus

Deutscher Verein der Freundinnen junger Mädchen
Nürnberg, Glockenhofstrasse 14.
Penzió fiatal leányok részére. Felügyelet. Kitérő ellátás és egészséges szobák. Olcsó árak. Prospektus.

OBERSWEILER (Freiburg mellett)
Leánypenzionátus. Egészséges gyönyörű hegyi fekvés. Családias. Előkelő. Nyelvek. Zene. Sport. Túlajdonos: Fischer alexandros.

Hotelfachschule Rosenheim
(München mellett). A szállodai par minden ágában történo praktikus és elméleti kiképzés. Korszerű berendezés. Elismerő tanorok. Prospektus

Prospektusok és fölvilágosítások A Reggel kiadóváltala után is.

A védő Piller György (MAC) nyerte Magyarország kardbajnokságát

(A Reggel tudósítójától.) Mindig híresek voltak a magyar vívóbajnokságok, de talán egyetlen alkalommal se mutatkozott meg annyira a magyar vívás színvonala, mint a vasárnapi versenyen. Nem hiányzott a versenyről egy vívással foglalkozó egyet sem és versenyzővokát nevelő versenyiskola. A mesterek az utolsó két évben valóságos emberföltött munkát végeztek, csakhogy minél több és jobb tanítvánnyal arassanak babérokat. A nemzetközi konkurenciát a lengyel vívók képviselik.

A verseny reggel 9 órakor a selejtező mérkőzésekkel kezdődött, amelyeket hat csoportban vívtak le. A magyar vívás főlényét mi sem mutatja jobban, mint hogy a lengyel vívók, akik a nemzetközi kardkonkurrenciában számítanak, ebből a versenytől valamenyien kiestek. Az elődöntőt 3 csoportban vívták le. Az első csoportból győztesként kerültek ki: Gerevich, Petschauer és Rajcsányi. Glykais visszalépett, Doros és Hámosi kiestek. A második elődöntő győztesei: Kabos, Rozgonyi és Nagy. Kiesett: Ulyarik. A harmadikból Piller és Maszlay kerültek ki győztesként és kétszeri mérkőzés után Schröder.

A döntő mérkőzés délután 5 órakor kezdődött a Műegyetem aulájában, amelyet zsűfőlégi megítélte az érdeklődő közönség. Rakovszky Iván elnöke, Almássy László, a képviselőház elnöke, dr. Lázár Andor, az OTT elnöke, Balapan, a lengyel csendőrség főparancsnoka, a lengyel vívósövetség elnöke és még számos előkelőség jelent meg a közönség soraiban.

A győztes Piller a győzelmet teljesen megérdemelte, okosan és helyes taktikával vívott

minden ellenfelével. Az egyetlen vereséget Petschauer-tól szenvedte el az utolsó asszóban 5:3-ra.

Piller az előző évekhez képest óriási fejlődött, elejétől végig biztosan állt a lábán. A második Kabos, szintén kitűnően vívott. Kitűnő balkezes vívónk testi ellenfeit jól használta ki, pompás tempóvágásai jól érvényesültek. Nagy Ernő szintén fejlődést mutatott a múlt évi vívómórával szemben, sokkal okosabban és finomabban dolgozik.

Petschauer eleinte kétségbeesítő győngeséget mutatott, de a végetel nagyszerűen beléjött és különösen Gerevich és Piller elleni győzelme érdemel dicséretet.

A kilencedik helyezett lengyel Ségda a vendégek iránti udvariasságból került a döntőbe. Jól szerepelt, megverte Petschauer-t, Schröder-t és Rozgonyit.

Részletes eredmény:

1. Piller György (MAC) 8 gy.
2. Kabos Endre (TIVC) 7 gy.
3. Nagy Ernő (MAC) 6 gy.
4. Petschauer Attila (NVC) 5 gy.
5. Maszlay Lajos (HTVC) 4 gy. (36 a. 34 k. t.).
6. Gerevich Aladár (MAC) 4 gy. (34 a. 34 k. t.).
7. Rajcsányi László (BSB) 4 gy. (34 a. 34 k. t.).
8. Dr. Schröder Gyula (RAC) 3 gy. (28 a. 41 k. t.).
9. Ségda (Lengyelország) 3 gy. (25 a. 41 k. t.).
10. Dr. Rozgonyi György (Vén Fluk VC) 1 gy.

Az öt Budapesten trenirozó lengyel olimpiai vívó közül három indult a versenyen, de mind a három már a selejtezőből kiesett. A zsűri jóvoltából a legjobb lengyelt mégis meghívták a döntőbe, ahol azonban 3 győzelemmel csak az utolsóelőtti helyre került.

Az UTE uszójának győzelme. Az UTE uszói németországi turájuk utolsó állomásán, Drezdában valamenyien versenyszámban, amelyben indultak, győzelmet arattak. A 400 yardos gyorsúszásban Halassy két drezdai staféta ellen uszva, 48,5 mp.-cel győzött. A 100 yard mellúszásban Hild 1 p. 13,6 mp.-cel lett első a drezdai Franz előtt, akinek ideje 1 p. 14,8 mp. volt. A 100 yardos hátúszást Nagy Károly nyerte 1 p. 11,6 mp.-cel, második Neweklowsky lett 1 p. 16,3 mp.-cel. A 3x100 yardos vegyes stafétában az UTE stafétája 3 p. 22 mp. idővel főlényesen lett első. A 100 yardos gyorsúszásban Boros és Szabados 5 méter előnyt adtak a drezdaiaknak, amit nem tudtak behozni, bár Boros 56,2 és Szabados 56,3 mp. jó időt uszott ki.

Az MTK kerékpáros-stafétája végleg megnyerte a Tárnok-vándordíjat. Eredmény: 1. MTK II. csapata (Schmidt, Felvassy) 5 óra 54 perc 34 mp. 2. BSE III. (Huszka II., Vida I.) géphosszal. 3. BSE I. (Németh, Albrecht) géphosszal. 4. Postás SE II. (Acs, Neubaum) géphosszal. Orániaig 33,850 kilométer, ami, tekintettel az erős szélre, jó átlageredmény.

Bárány és a magyar vízipóló-utánpótlás bécsi győzelme. Az Osztrák Úszó Szövetség által rendezett kétnapos uszóversenyen a Diana-fürdő medencéjében ma véget ért. A 100 m. gyorsúszásban dr. Bárány István győngye ellenfeleitől meg nem szorítva 1:00,2 mp. alatt győzött, második Keltcher (EWASC) 1:02,4 mp. 3. Adler (Bécs) 1:03,2 mp. 5x33 1/2 méteres gyorsúszóstafféta: 1. Csikók 1:23,4 mp. 2. Ausztria válogatott stafféta 1:33,8 mp. Vizi-

pólómérkőzés Csikók—Osztrák válogatott 4:3 (2:1). A magyar vízipólózők szép játék után megérdemelten győztek. A gólok közül Rajky harmat, Brandy egyet dobott. Az osztrákok góljait Adler (2) és Miller (1) szerezte.

Megkezdődött az atlétikai pályaszason. A Magyar Atlétikai Szövetség vasárnap délután a BBTE Széll Kálmán-téri sporttelepen kezdőversenyt rendezett. A versenyre kitűzött Misangyi Ottó-vándordíjat elsősorban a MAC nyerte egy pont előnnyel az FTC-vel szemben. Részletes eredmények:

- Magasugrás:** 1. Jász Tibor (MAC) 174 cm. 2. Gonda (MAFC) 165 cm. 3. Mezei (MTK) 165 cm. 100 m.-es síkfutás: 1. Schler József (BBTE) 11,5 mp. 2. Havas (FTC) 12 mp. 3. Kazinczy (MAC) 12,2 mp. **Súlydobás:** 1. Almási Miklós (BEAC) 11,63 m. 2. Jász (MAC) 11,07 m. 3. Kovács (FTC) 10,63 m. **Budugrás:** 1. Paasi István (UTE) 300 cm. 2. Hauer (Törökvas) 285 cm. 3. Marosi (MAFC) 270 cm. **3000 m.-es síkfutás:** 1. Sárvári Rezső (UTE) 2 p. 42,6 mp. 2. Hevler (UTE) 2 p. 46,2 mp. 3. Askenázi (MTK) 2 p. 47,4 mp. **Diszkoszvetés:** 1. Almási Miklós (BEAC) 33,80 m. 2. Kecskeméti (TEFC) 31,62 m. 3. Nagy (MAFC) 30,42 m. **400 m.-es síkfutás:** 1. Duha Gábor (MAC) 56 mp. 2. Kakas (MAC) 56,2 mp. 3. Mayerbóker (FTC) 61 mp. **Távolugrás:** 1. Havas János (FTC) 652 cm. 2. Aranyosi (MTK) 638 cm. 3. Kovács (FTC) 619 cm. **110 m.-es gútfutás:** 1. Marosi István (MAFC) 21,8 mp. **Gyereklabda:** 1. Kecskeméti Gábor (TEFC) 50,98 m. 2. Tibold (TEFC) 47,29 m. 3. Brosz (BEAC) 44,60 m. **3000 m.-es síkfutás:** 1. Esztergomi Mihály (UTE) 9 p. 13 mp. 2. Aheri (Törökvas) 9 p. 32 mp. 3. Kiss (BBTE) 9 p. 45,4 mp. **4x300 m.-es staféta:** 1. FTC 1 p. 39,8 mp. 2. MAC 1 p. 42,2 mp. 3. MTK. — A Misangyi Ottó-vándordíj első nyertese MAC 25 pont, 2. FTC 24 pont, 3. UTE 18 pont.

IV. futam: 1. Suta (4). 2. Bikus (5). 3. Sisi (4). Fm.: Rendes, Salan, Erika II., Szittayér, Livorno, Kobonk, Vágjad, Rabló, 14h. Fejh. Tot.: 10:74, 21, 21, 26.
V. futam: 1. Báróné (8). 2. Snow-White (3). 3. Finum Rózi (6). Fm.: Martell, Riksa, Arató, Helga, Tóreador, Fervezes, Erdély győngye, Vadvirág, Fejh. 14h. Tot.: 10:75, 25, 17, 38.
Kettős fogadás: Pici-Báróné 3:285,50

Bécsi lóversenyek

A Fenék-Rennenben Corvus győzött Betyár ellen

(A Reggel tudósítójától.) A tavaszi miting hatodik napján már némi ellanyhulás mutatkozott. A nap főversenye az 5000 schillinges

Fenek-Rennen

volt. A nagy multra visszatérő korleher-versenynek az ideén is megvolt a maga sportjelentősége. A versenyben magyar ló, *Issekutz Gyul né Betyárja, is részt vett, de a négyéves a második helyre szorult a Stall Oberweiden Corvusa mögött.* A vasárnapi freudenau versenyeknek a magyar ló vendég-szereplésén kívül még egy magyar vonatkozása van, a napot befejező *Reichenau Handicap* néven szereplő ulrovasverseny m. ifj. *Herberstein Henrik gróf a favorit Tamtrout-t vezette biztos győzelemre.*

Részletes eredmény:

- I. futam: 1. Tombola (5). 2. Hermia (2). 3. Don José (8). Fm. 3:16. Tot.: 10:79, 27, 18, 84.
II. futam: 1. Jaroslawie (2). 2. Franche (13). Fm. 4:16. Tot.: 10:31, 16, 15.

III. futam: 1. Maggot (8) és Nébégi (4) holversenyben. 3. Monarch (7:10). Tot.: 10:29, helyre 10:11, 32, 11.
IV. futam: 1. Corvus (7:10). 2. Betyár (25). Fm. 3:16. Tot.: 10:16, 12, 14.
V. futam: 1. Erbrin (p). Fm.: 3:16. Tot.: 10:19.
VI. futam: 1. Tamtrout (p). 2. Bonvechiatti (13). Fm.: 2:16. Tot.: 10:18, 11, 12.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Lázár Miklós.

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII. Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutach D.

A legjobb, legolcsóbb **TOKAJI Zsiarernann Zsiarernann** termelővel **Vilmos Eszár-ut 66** Kálman-utca szögletén **Telefon 24-9-82**

AUTO

10 pengőtől temetőkre, Vidékre, helyben, külföldre legolcsóbban eszközzel a „Hatalon”-garage. Tel.: 907-37.

Írógépek

40 pengőtől, javítások, jékarbantartás, kellek a legolcsóbban **Édes és Deesé** Akácfa-utca 13. Tel.: 41-2-24.

Rendkívül olcsó bérért kladók

május hó 1-re
3-zobás, 2-zobás hallos, 1-zobás hallos és garzálakások, legmodernebb kivitelben, L. Ferry Oszkár-ut, 48.b. és L. Menkina János-ut, 10.b. szám alatti új bérházakban. Remek déli felvétel, gyönyörű kiltást! Autóbusz és villamosmegálló, Bóvöbbed a helyszínen vagy Építési Irodában. (Tel.: 168-41.)

Temetőbe

10 P-től elegáns bérautó magánjellegű városba, vidékre, külföldre Baross-garazában rendezhető. Ottecsút, mint a taxi. Tel. 44-12

Órakerámát kérésre! 5000 darab valódi svájci zsebró a kúrasítási árban P 590-tól Egy pár 14 kar. arany jegykürü P 19- Bérmanjándékok! csak SELINGER-nél Galvin 16r 3

6 pengőtől penzlo a hűvösölgyi Éden Penzióban

Hidogkúti-ut 74. — T. 640-85

Gyöngé férfiakkak

válaszshélyeg ellenében, díjmentesen küldöm számszámú találmányom ismertetését. Cim: „Patent 402”. Cluj (Kolozsvár), Romania, Posta-60k 1.

Dr. FÉNYES szakorvos

férfi- és nőbetegeknek rendelésigazgató, VII. Rákóczi-ut 22. I. em. 1. ajtó (Rákóczi-szemben)

Balkónos, lépcsőházi bejárattal egyzobás garzónlakások

minden komforttal, budai villában, jólevegőjű, napgarázs helyen már havi

65 pengőtől

1. Zsombolyai-utca 7 (Gellért-fürdőtől) 19-es, 48-as, 49-es villanossal 6 pernyire

Lovaregyleti versenyek

A Díópusztai díjat Admirális, a Sasalmi handicapet Suta nyerte

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi versenyek programján két jelentősebb futam is szerepelt: a *Díópusztai díj* és a *Sasalmi handicap*. Az előbbiben a *Milleniumi díj*-jelölt *Rapallo* tartotta idei debütjét, de az adott súlyviszonyok mellett semmi szerephez sem jutott. A starttól a távoszlópig vezető *Honpolgárt* az utolsó métereken verte rövid fejhosszal a *várásra lovagolt Admirális*, harmadik *Csak előre* lett, amely az ötös mezőnyben sokáig figyelemreméltóan szerepelt. A *Sasalmi handicap*-ra benevezett 11 lovat starthoz állították. *Suta* engedményes lovasával és pehelysúlyával végig uralta a helyeztet. A második helyért *Ibikus* vívott erős küzdelmet *Súsüvel*. A fogadott *Livorno* sereghajtó volt.

Részletes eredmény:

- I. futam: 1. Geruda (5:10r). 2. Primus (4). Fm.: Bona, Inoc, Balzsam II., Fejh. 14h. Nyakh. Tot.: 10:15, 13, 16.
II. futam: 1. Pici (8). 2. Béride (6). 3. Fomóányi (13). Fm.: Napfolt, Zsivány, Fogs, Tito, Maris, Róssám, Párta. Nyakh. Fejh. Tot.: 10:30, 16, 18, 13.
III. futam: 1. Admirális (3). 2. Honpolgár (25). Fm.: Csk előre, Torontál, Rapallo, Fejh. 4h. Tot.: 10:29, 13, 17.